

SINTEZĂ
la proiectul de LEGE privind grădinile zoologice

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	N r. cr t.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Congresul Autorităților Locale din Moldova (nr. 62 din 26.02.2025)	1	1. La art. 4, alin. (3) din proiect se propune completarea cu o nouă literă cu următorul cuprins: „avizul autorității executive a administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială pe teritoriul căreia se solicită autorizarea grădinii zoologice”. Este necesar ca autoritățile administrației publice locale să examineze în prealabil asemenea autorizări, pe motiv că sunt responsabile de asigurarea echilibrată și sustenabilă a dezvoltării teritoriului în conformitate cu politicile locale și documentația de urbanism aprobată, iar grădinile zoologice, de regulă, necesită suprafețe considerabile și condiții specifice care trebuie analizate multiaspectual	Se acceptă. Având în vedere că agentul economic care decide să înființeze o grădină zoologică trebuie să se adreseze primăriei din raza teritorială unde va fi amplasată viitoarea grădină zoologică pentru a obține autorizația de construcție. Astfel considerăm că nu este necesar obținerea avizului autorității executive a administrației publice locale. În plus, avizul autorității executive a administrației publice locale din unitatea administrativ-teritorială în care se solicită autorizarea grădinii zoologice reprezintă un act permisiv suplimentar, care nu se aliniază principiului reducerii barierelor administrative.
		2. În art. 14 din proiect (Persoanele fizice nu pot deținute următoarele specii de animale din fauna sălbatică după cum urmează) urmează a fi corectată forma gramaticală a cuvântului	Se acceptă Articolul 14 se va exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a

		„deținute” (deține)	prezentei legi.
		3. Solicităm avizarea suplimentară a proiectului cu Î.M. „Grădina Zoologică”, în calitate de parte interesată.	Se acceptă Proiectul a fost remis Î.M. „Grădina Zoologică” spre avizare. Totodată, în data de 26.03.2024 Ministerul Mediului a organizat o ședință de lucru pe marginea proiectului de lege privind Grădinile zoologice la care au fost prezenți și reprezentanți Î.M. Grădina zoologică din Chișinău.
Centrul de Armonizare a Legislației (nr.31/02-126-2149 din 26.02.2025)	2	Cu referire la art. 6, lit. a) din proiectul național, se va asigura completarea cu termenul „/sau” în partea ce ține de schimbul de informații referitoare la conservarea speciilor în vederea asigurării unei compatibilități depline cu prima cerință aplicabilă grădinilor zoologice stabilită în art. 3 din Directiva 1999/22/CE.	Se acceptă
		Clauza de armonizare urmează a fi modificată în partea ce ține de data publicării actului UE în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, prin substituirea datei de „29” cu data de „9” martie 1999.	Se acceptă
		Compartimentul 8 al Tabelului de concordanță cu Directiva 1999/22/CE urmează a fi modificat, iar prevederile art. 9 și art. 10 din actul UE vor fi calificate ca „Prevederi UE neaplicabile”, iar informația ce se conține în compartimentul 7 și 9 va fi exclusă.	Se acceptă
Ministerul Afacerilor Externe (nr. DI/3/041-1902 din 25.02.2025)	3	Lipsa de obiecții și propuneri	
Ministerul Finanțelor (nr. 07/5/03/96/291 din	4	Lipsa de obiecții și propuneri	

03.03.2025)			
Ministerul Educației și Cercetării (nr. 04/2-09/1380 din 03.03.2025)	5	La art. 6 lit. a) este necesar să se specifice modul de participare al grădinilor zoologice la activitățile de cercetare.	Se acceptă Textul la art. 13 alin. (5) lit.a) (anterior art.6) se modifică și va avea următorul cuprins: a) să participe la activități de cercetare prin colaborarea cu instituții de învățământ superior și institute de cercetare pentru a desfășura studii despre comportamentul, biologia și conservarea speciilor;
		La art. 14 de substituit cuvântul „deținute” cu cuvântul „deține” iar sintagma „după cum urmează” de exclus.	Se acceptă Articolul 14 se va exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a prezentei legi.
		La lit. e) de expus în următoarea redacție. „toate speciile de păsări de pradă, cu excepția păsărilor de vânătoare (cu autorizare conform Legii 5/2024),	Se acceptă Articolul 14 se va exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a prezentei legi.
		Lit. f) de expus în următoarea redacție: „toate speciile de reptile veninoase și pitoni”.	Se acceptă Articolul 14 se va exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a prezentei legi.
Institutul de Fiziologie și Sanocreatologie (ne. 13 din 04.03.2025)	6	Art. 2 se propune de completat cu alin. (2) cu următorul cuprins: „(2) Animalele din speciile sălbatice aflate în unitățile permanente, care sunt deținute în scopul prezentării către public pentru o perioadă de minimum 7 zile pe an, precum și animalele din unitățile care expun publicului cel mult 10 specii de animale sălbatice și cel mult 50 de exemplare, se consideră colecție de animale din fauna sălbatică (în continuare – colecție) și sunt înregistrate de către Agenția de Mediu (în continuare – Agenție) în Registrul de stat al colecțiilor de animale și plante.”	Se acceptă. Articolul 15 completează cu următorul text: (1) Animalele din speciile sălbatice deținute în grădinile se consideră colecții de animale din fauna sălbatică și sunt înregistrate de către Agenție în Registrul de stat al colecțiilor de animale și plante.
		În scopul protejării animalelor în caz de închidere a grădinilor	Se acceptă.

		zoologice propunem art. 5 de completat cu alin. (8) cu următorul cuprins: „(8) În situația închiderii unei grădini zoologice administratorul trebuie: a) să păstreze un număr suficient de angajați până la redistribuirea animalelor din colecție către alte unități permanente de profil autorizate. b) să asigure condițiile privind bunăstarea animalelor. c) să interzică orice activitate de reproducere a speciilor din colecție. d) să interzică accesul publicului.	Art. 6 se completează cu următorul text: (11) În situația închiderii unei grădini zoologice administratorul trebuie: a) să păstreze un număr suficient de angajați până la redistribuirea animalelor din colecție către alte unități autorizate. b) să asigure condițiile privind bunăstarea animalelor. c) să interzică orice activitate de reproducere a speciilor din colecție. d) să interzică accesul publicului.
		La art. 8. alin. (1) se propune de substituit cuvântul „Agenției” cu ANSA și IPM deoarece aceste autorități sunt organe de control.	Se acceptă. La art. 15 alin. (4) (anterior art. 8 alin. (1)) va avea următorul cuprins: „(4) Lista prevăzută la alin. (2) se prezentată ANSA și IPM până cel târziu la 1 aprilie a anului următor celui la care se referă lista”.
Inspectoratul pentru Protecția Mediului (nr. 370 din 03.03.2025)	7	La art. 5 alin. (4) al proiectului de lege propunem modificarea sintagmei în următoarea lectură, „Termenul maxim de suspendare a autorizației de mediu constituie 1 an”. Respectiv la art. 5 alin. (5) al proiectului de lege, termenul de neînălțurare a circumstanțelor care au adus la suspendarea valabilității autorizației de mediu necesită a fi reduse pe un termen de 1 an.	Se acceptă Textul la art. 6 (anterior art. 5) alin. (4) și (6) se modifică și va avea următorul cuprins: (4) IPM și ANSA, în procesul de efectuare a controalelor, la depistarea neregulilor, stabilesc și indică termeni de remediere a acestora”, și respectiv: „(6) Neînălțurarea, în termenul stabilit de către organele de control conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controalele de

			stat, a neregulilor constituie temei pentru retragerea autorizație și închiderea grădinii zoologice sau o parte a acesteia.”
		Art. 6 al proiectului legislativ necesită a fi completat cu litera h) în următorul conținut: „Administrația grădinii zoologice are obligațiunea să prezinte anual IPM și ANSA datele actualizate privind starea colecției, sau decesul a careva exemplare”	Se acceptă Art. 15 (anterior art. 6) se va completa cu textul: „(4) Lista prevăzută la alin. (2) se prezentată ANSA și IPM până cel târziu la 1 aprilie a anului următor celui la care se referă lista.”
		Art. 7 lit. h) se propune de a fi modificat în felul următor: „cauza decesului a exemplarelor din colecția grădinii zoologice necesită a fi autenticată în prezența reprezentanților IPM și ANSA”.	Se acceptă Textul la art.14 (anterior art.7) lit. h) se modifică și va avea următorul cuprins: „h) data morții și constatările post-mortem efectuate de medicul veterinar al grădinii zoologice și/sau de un medic veterinar membru al Colegiul Medicilor Veterinari din Republica Moldova;”.
		Art. 8 lit. e) după cuvintele „numărul deceselor în primele 30 de zile de la naștere” necesită a fi completată cu sintagma”: confirmate prin raportul de încheiere ANSA”.	Nu se acceptă: Deoarece este o prevedere repetitivă vezi art. 14 alin (3) lit. h)
		La art. 12 necesită includerea literei (f) cu următorul text. „Administratorii grădinilor zoologice sunt obligați să preia pentru reabilitare și întreținere temporară animale ridicate și predarea de la organele abilitate.	Se acceptă Conform art. 3 din proiectul de lege, grădinile zoologice sunt înființate de către persoane juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare. Astfel, Statul nu poate obliga agentul economic să preia pentru reabilitare și întreținere chiar și temporară a

			animalelor ridicate. Astfel, art. 8 se completează cu textul: (4) Prin derogare de la alin. (1), animalele sechestrate de organele competente, sau animalele aduse de persoane fizice sau juridice pot fi acceptate de gardina zoologică, doar numai cu acordul proprietarului grădinii zoologice.
Grupul de Lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător (nr. 38-78-2255 din 28.02.2025)	8	Proiectul prevede autorizația de mediu pentru grădini zoologice (art.3), act permisiv care va fi eliberat de Agenția de mediu. Menționăm că Directiva 1999/22/CE a Consiliului din 29 martie 1999 privind animalele sălbatice din grădini zoologice1 prevede autorizația de funcționare pentru grădinile zoologice (ar. 4). Totodată, prevederile art. 5 din Directiva 1999/22/CE stabilesc, că cerințele pentru autorizare stabilite la articolul 4 nu se aplică în cazul în care un stat membru poate demonstra Comisiei, într-un mod convingător, că obiectivul prezentei directive, formulat la articolul 1, și cerințele aplicabile grădinilor zoologice stabilite la articolul 3 sunt îndeplinite și menținute constant printr-un sistem sau un regulament și prin înregistrare. Un astfel de sistem trebuie, între altele, să conțină prevederi cu privire la inspecții și la închiderea grădinilor zoologice, care să fie echivalente cu cele menționate la articolul 4 alineatul (4) și (5). Astfel, Directiva 1999/22/CE oferă și altă abordare pentru state (înregistrare fără autorizare, dar cu menținerea inspecțiilor și respectarea cerințelor) și este necesar de prezentat informații în Nota de fundamentare dacă a fost analizată această opțiune.	Se acceptă Punctul 3.2 din Nota de fundamentare se va completa cu următorul text: „5. Opțiunea de a înlocui autorizația de mediu cu un sistem de înregistrare. Nu suntem de acord cu această propunere de înlocuire a autorizării de mediu cu un sistem de înregistrare, din următoarele motive fundamentate: Directiva 1999/22/CE permite excepții doar în condiții stricte și dovedite. Deși articolul 5 al Directivei 1999/22/CE prevede posibilitatea unei derogări de la sistemul de autorizare, această derogare este condiționată de faptul că statul membru trebuie să demonstreze Comisiei Europene, într-un mod convingător, că cerințele directivei sunt îndeplinite și menținute printr-un sistem echivalent, cu inspecții riguroase și posibilitatea închiderii grădinilor

		zoologice neconforme. În cazul Republicii Moldova, acest mecanism alternativ nu este implementat și nu există un cadru demonstrabil echivalent care să ofere aceleași garanții de protecție a animalelor. 2. Autorizarea de mediu este esențială pentru controlul preventiv și pentru trasabilitate Sistemul de autorizare prealabilă permite autorităților să verifice, înainte de începerea activității, respectarea condițiilor esențiale privind bunăstarea animalelor, protecția mediului și siguranța publică. Înregistrarea simplă, fără o analiză prealabilă și un aviz tehnic, diminuează capacitatea de control ex-ante și lasă loc unor abateri care pot fi identificate abia post-factum, în urma unor inspecții – adică tardiv. 3. Situația națională nu permite aplicarea excepției prevăzute de directivă Republica Moldova nu este stat membru al Uniunii Europene și, chiar în perspectiva alinierii la standardele europene, nu are obligația imediată de a justifica o derogare față de Comisie. În plus, infrastructura instituțională și
--	--	--

		capacitatea de inspecție actuală nu oferă garanții suficiente pentru aplicarea unui regim bazat exclusiv pe înregistrare și inspecții ulterioare, fără autorizație inițială. 4. Autorizația de mediu include și o abordare integrată a protecției naturii Grădinile zoologice, prin natura activității lor, afectează mai multe componente ale mediului, inclusiv biodiversitatea locală, gestionarea deșeurilor, utilizarea resurselor naturale și protecția împotriva zoonozelor. Astfel, autorizarea de mediu este un instrument esențial și transversal care depășește simpla înregistrare administrativă. 5. Schimbarea regimului juridic ar slăbi instrumentele de reglementare Înlocuirea autorizației cu înregistrarea ar echivala cu o reducere a standardelor de control și conformitate. În lipsa unei autorizații formale, autoritățile pierd un instrument juridic clar pentru a refuza deschiderea unor grădini zoologice neconforme, ceea ce poate duce la riscuri sporite pentru bunăstarea animalelor și la probleme reputaționale în plan internațional. Concluzie
--	--	--

		Astfel adoptarea regimului de autorizare de mediu este o soluție justificată, conformă cu obiectivele Directivei 1999/22/CE, adaptată realităților administrative ale Republicii Moldova și necesară pentru asigurarea unui cadru robust de protecție a animalelor sălbatice în grădini zoologice. Opțiunea alternativă de „înregistrare fără autorizare” nu este oportună, nu oferă aceleași garanții și ar necesita un sistem instituțional care în prezent nu există.”
	Chiar dacă proiectul prevede, că la data intrării în vigoare grădinile zoologice nu vor mai fi autorizate sanitar veterinar de către ANSA, persistă riscul menținerii acestei autorizații, deoarece în Nota de fundamentare nu sunt prezentate informații referitor la consultările dintre autorități la acest subiect. ANSA, în procesul de avizare, poate să insiste pentru menținerea autorizației sanitare veterinar eliberată de această autoritate. În așa situație pentru grădinile zoologice va fi necesar de obținut două acte permissive, fapt ce nu poate fi acceptat din cauza unor dublări nejustificate. Se recomandă conlucrarea cu ANSA pentru a evita astfel de situații.	Se acceptă parțial În procesul de avizare a proiectului s-a conlucrat cu ANSA. Aceasta s-a pronunțat cu argumentele de rigoare în păstrarea autorizației sanitare veterinare. Astfel proiectul la art. 5 prevede anexarea la cerere a autorizației sanitare veterinare. Totodată, menționez că conform Anexei nr. 6 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, grădinile zoologice sunt incluse în Lista activităților care se supun autorizării sanitare veterinare de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (nr.crt. 1.14).
	Prevederile alin. (7) al art. 3 din proiect stabilesc, că Guvernul va elabora Cerințe privind asigurarea bunăstării animalelor și siguranța publicului în grădinile zoologice. Cadrul normativ este	Se acceptă: Textul la art.7 alin. (7) (anterior art. 3. alin. (7)) se modifică și va avea

	deja instituit prin Legea grădinilor zoologice nr. 136/2007, care prevede că scopul acesteia este crearea cadrului legal pentru aplicarea în Republica Moldova a prevederilor Directivei 1999/22/CE privind deținerea animalelor sălbatice în grădini zoologice. În cazul în care deja sunt aprobate astfel de cerințe de Guvern, prevederile alin. (7) necesită a fi reformulate, și anume: „Cerințele privind asigurarea bunăstării animalelor și siguranța publicului în grădinile zoologice sunt aprobate de Guvern.” Prevederile art. 4 din proiect stabilesc procedura de autorizare a grădinilor zoologice. Este prevăzut că la cerere se anexează copia actului ce confirmă înregistrarea activității de întreprinzător în Republica Moldova. Prevederile respective ridică semne de întrebare, deoarece certificatul de înregistrare a fost exclus prin abrogarea art. 6 din Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali. Astfel, solicitarea copiei actului ce confirmă înregistrarea activității de întreprinzător în Republica Moldova poate crea situații de interpretări discreționare și abuzive. Se recomandă excluderea prevederilor respective, iar cererea să conțină doar IDNO. De asemenea, prevederile art. 4 din proiect stabilesc, că la cerere se anexează: e) avizul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – ANSA); f) avizul Inspectoratului pentru Protecția Mediului (în continuare – IPM). Aceste două avize sunt acte permissive, nu se acceptă și necesită a fi excluse, deoarece vor crea bariere administrative nejustificate pentru mediul de afaceri. În cazul în care, Agenția de mediu are nevoie de anumite consultări/ coordonări/avizări din partea altor autorități/instituții publice, dacă sunt justificate, proiectul trebuie să prevadă că aceasta le va obține fără implicarea solicitantului. Recomandare valabilă și pentru anexa nr. 2 referitor la necesitatea excluderii din modelul cererii a avizelor respective.	următorul cuprins: „((7) Cerințele privind bunăstarea animalelor sălbatice deținute în captivitate, precum și măsurile pentru siguranța publicului în grădinile zoologice, sunt elaborate de Ministerul Mediului și aprobate prin hotărâre de Guvern.” Se acceptă. Textul: „b) copia actului ce confirmă înregistrarea activității de întreprinzător în Republica Moldova” atât din articol cat și din anexa nr. 2 se exclude. Se acceptă parțial Textul proiectului a fost modificat prin prisma faptului că Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează autorizația sanitară veterinară. Menționăm că, conform Anexei nr. 6 din Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară, grădinile zoologice sunt incluse în lista activităților care se supun autorizării sanitare veterinare de
--	--	---

			către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (nr. crt. 1.14). De asemenea, această prevedere se regăsește și în actuala Lege nr. 136/2007 grădinilor zoologice. Suplimentar, comunicăm că în proiectul de lege, la depunerea cererii de autorizare, solicitantul nu mai este obligat să prezinte avizul de stabilire a conformității de la Inspekția de Protecția Mediului (IPM). Acest aviz va fi solicitat direct de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor de la IPM.
		Prevederile alin. (9) al art. 4 din proiect stabilesc, că ANSA și IPM au obligația să efectueze controale anuale ale grădinilor zoologice autorizate sau, ori de câte ori este cazul. Pentru a nu admite situații de abuz și de conflict, se recomandă de a concretiza prevederile respective, fiind efectuate trimiteri la Legea 131/2012. Totodată, pentru a exclude dublări la efectuarea controalelor, este necesar de accentuat că controalele efectuate de aceste autorități, la orice etapă, vor fi controale comune.	Se acceptă. Textul la art. 6 alin. (3) (anterior art. 4 alin.(9) se modifică și va avea următorul cuprins: (3) IPM și ANSA efectuează controale planificate și inopinate ale grădinilor zoologice conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, iar acestea vor fi realizate în comun.
		Prevederile art. 5 din proiect stabilesc procedura de suspendare/retragere a autorizației de funcționare. Denumirea autorizației necesită modificări redacționale. Totodată, este prevăzut, că autorizația de mediu se suspendă/retrage de către Agenție la cererea titularului, la cererea IPM și/sau la cererea ANSA (alin. (1)). În cazul în care grădinii zoologice nu i se eliberează o autorizație în baza prezentei legi sau în urma	Se acceptă. Textul la art. 6 (anterior art. 5) se modifică și va avea următorul cuprins: Articolul 6. Retragerea autorizației de mediu (1) Autorizația de mediu se retrage

		controalelor efectuate de către IPM și/sau ANSA, se constată nerespectarea prevederilor prezentei legi, autorizația de mediu se suspendă, iar grădina zoologică sau o parte din aceasta se închide pentru public până la remedierea neregulilor și/sau îndeplinirea condițiilor necesare pentru eliberarea unei noi autorizații (alin. (2)). Termenul maxim de suspendate a autorizației de mediu constituie 2 ani (alin. (4)). Abordarea respectivă pune accentul în primul rând pe suspendarea autorizației de mediu. Directiva 1999/22/CE prevede o altă abordare, fiind prevăzut, că în cazul în care grădinii zoologice nu i se eliberează o autorizație pe baza prezentei directive sau în care nu sunt îndeplinite condițiile pentru eliberarea unei autorizații, grădina zoologică respectivă sau o parte a acesteia: (a) este închisă pentru public de către autoritățile competente; și/sau (b) îndeplinește cerințele impuse de autoritățile competente pentru a se asigura de îndeplinirea condițiilor pentru autorizare. În cazul în care aceste cerințe nu sunt îndeplinite într-un termen corespunzător care urmează să fie stabilit de autoritățile competente, dar care nu poate depăși o perioadă de doi ani, autoritățile competente retrag sau modifică autorizația și închid grădina zoologică sau o parte a acesteia (alin. (5) al art. 4). Astfel, Directiva 1999/22/CE pune accentul pe conformare și doar în ultima instanță pe retragerea sau modificarea autorizației, fără a prevedea suspendarea acesteia, suspendare, care implică încetarea activității. Din cele expuse, se recomandă modificarea proiectului, fiind prevăzută aceeași abordare ca și în Directiva 1999/22/CE.	de către Agenție la cererea titularului, la cererea IPM și/sau la cererea ANSA, sau în baza unei hotărâri judecătorești. (2) În cazul în care în urma controalelor efectuate de către IPM și ANSA, se constată nerespectarea prevederilor prezentei legi, grădina zoologică sau o parte din aceasta se închide pentru public până la remedierea neregulilor depistate. (3) IPM și ANSA efectuează controale planificate și inopinate ale grădinilor zoologice conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, iar acestea vor fi realizate în comun. (4) IPM și ANSA, în procesul de efectuare a controalelor, la depistarea neregulilor, stabilesc și indică termeni de remediere a acestora. (5) Titularul autorizației de mediu este obligat să înștiințeze în scris Agenția despre remedierea neregulilor. (6) Neînlturarea, în termenul stabilit de către organele de control conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controalele de stat, a neregulilor constituie temei pentru retragerea autorizației și închiderea grădinii zoologice sau o
--	--	---	---

			parte a acesteia. (7) În cazul în care o grădină zoologică sau o parte a acesteia este închisă administratorul asigura relocarea animalelor deținute către o unitate autorizată desemnată de către IPM și ANSA pentru acest scop. (8) Procedura de relocare a animalelor deținute din grădina zoologică sau dintr-o parte a acesteia care se închide, către o unitate autorizată se elaborează și se aproba de către ANSA. (9) În cazul în care nu există pe teritoriul național unități autorizate pentru relocarea animalelor, prevăzute la alin. (7), acestea pot fi relocate în grădini zoologice autorizate din afara țării, cu consimțământul prealabil al acestora și în conformitate cu reglementările naționale și internaționale existente. (10) IPM și ANSA monitorizează respectarea prevederilor de la alin. (7) și alin. (9). (11) În situația închiderii unei grădini zoologice administratorul trebuie: a) să păstreze un număr suficient de angajați până la redistribuirea animalelor din colecție către alte
--	--	--	--

			unități autorizate; b) să asigure condițiile privind bunăstarea animalelor; c) să interzică orice activitate de reproducere a speciilor din colecție; d) să interzică accesul publicului.
		Prevederile articolului 15 stabilesc faptele ce constituie contravenții și se sancționează. Se recomandă revizuirea prevederilor respective, fiind stabilite doar faptele, care nu pot fi remediate și care vor aduce prejudicii. Spre exemplu, nu se acceptă că constituie contravenție așa fapte ca: înființarea sau deținerea grădinilor zoologice fără autorizarea prealabilă de către Agenție; desfășurarea de activități economice sau recreative care pot afecta viața normală a animalelor din colecții. Totodată, Codul contravențional deja conține prevederi care stabilesc sancțiuni pentru anumite fapte, spre exemplu art. 157 (Cruzimea față de animale), și acest aspect necesită a fi lăsat în considerare.	Se acceptă. Textul art. 15 se exclude. deoarece acțiunile care constituie încălcări ale legislației în vigoare sunt indicate în Codul Contravențional și în Codul Penal al Republicii Moldova. Astfel, indicarea unor acțiuni ca fiind încălcări ale legislației în acest proiect de act fără a fi reflectate și în codurile menționate, nu va avea efect juridic și vor rămâne inaplicabile.
		Prevederile alin.(3) al art. 16, stabilesc completarea Capitolului II. Actele permissive care se încadrează în categoria autorizațiilor din Anexa nr. 1 Nomenclatorul actelor permissive la Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreținător cu numărul curent 54² - Autorizație de mediu pentru grădini zoologice. Astfel Nomenclatorul actelor permissive se va completa cu un nou act permisiv. Totodată, Nomenclatorul actelor permissive prevede Autorizația de mediu (60¹) și pentru a nu admite creșterea numărului de acte permissive se recomandă excluderea alin. (3) al art.16 din proiect. Iar la poziția 60¹ de prevăzut, că autorizația de mediu pentru grădini zoologice se eliberează pe un termen nelimitat. În acest context, menționăm prevederile alin. (2) al art. 4 din Legea 160/2011, conform cărora la instituirea (propunerea) unui act permisiv nou este obligatoriu	Se acceptă. Textul la alin. (3) art. 14 (anterior art. 16 alin (3) se va modifica.

		de a examina și de a propune eliminarea unui sau mai multor acte permissive în vigoare eliberate de aceeași autoritate sau acte care acoperă total sau parțial aceleași riscuri, domenii de reglementare și/sau de activitate de întreprinzător.	
		Evaluarea notei de fundamentare (analizei impactului de reglementare)	
		Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ. La sub punctul 2.2 nu este definită problema. Se menționează, că în Republica Moldova, grădinile zoologice se confruntă cu o serie de probleme specifice, care includ atât deficiențe în infrastructură, cât și lacune semnificative în reglementările legale. Una dintre cele mai mari provocări este lipsa unui cadru normativ clar, exhaustiv și ușor aplicabil, care să reglementeze în mod eficient funcționarea acestor instituții. Informația respectivă nu poate fi calificată ca problemă, deoarece se referă la lipsa unor mecanisme/instrumente (reglementări, controale, etc) de soluționare a problemei. Totodată, se recomandă de descris părțile interesate, în special de menționat numărul de agenți economici asupra cărora va fi aplicabilă reglementarea respectivă. Deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE, se va face referință la problemele reflectate în analiza de impact elaborată de instituțiile UE și/sau la problema enunțată în preambulul actului UE, adaptate specificului național. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse La acest compartiment este necesar de descris obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate. Totodată, obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp. De asemenea, se vor explica prevederile proiectului și elementele noi, fiind menționat cum acestea ținesc cauzele problemei. Menționăm, că unele prevederi din proiect (spre exemplu,	Se acceptă Textul la Nota de Fundamentare a fost completat conform propunerilor expuse.

	articolul 6. Cerințe aplicabile grădinilor zoologice) nu corespund cu prevederile Directivei 1999/22/CE. Totodată, proiectul prevede unele cerințe (spre exemplu, art. 7, 8), care nu se regăsesc în directiva respectivă. Astfel, se recomandă de argumentat includerea unor astfel de prevederi. Deoarece este prezentat un proiect de act normativ cu relevanță UE, se va examina, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actele respective.	
	Analiza impactului de reglementare. La acest compartiment este prevăzut, că conform proiectului propus grădinile zoologice vor trebui să se conformeze noilor reglementări stabilite de lege, incluzând procedura de autorizare, protecția animalelor, educația publicului și cercetarea științifică. Aceasta poate implica investiții pentru renovarea infrastructurii, adaptarea instalațiilor la cerințele fiziologice ale animalelor și respectarea normelor de protecție. De asemenea, este prevăzut că grădinile zoologice vor trebui să aloce resurse financiare pentru a îndeplini cerințele impuse de lege, cum ar fi dezvoltarea unui sistem de evidență a animalelor și alocarea de fonduri pentru instruirea personalului în conformitate cu noile reglementări. Aceste investiții pot fi semnificative pe termen scurt, însă vor contribui la îmbunătățirea standardelor de funcționare ale grădinilor zoologice private. Se recomandă prezentarea unor informații mai detaliate referitor la estimarea costurilor (preponderent cuantificate) pentru asigurarea conformării reglementării.	Se acceptă Textul a fost reformulat
	Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ. Deoarece proiectul conține norme, prin care se instituie autorizația de mediu pentru grădinile zoologice, sunt necesare consultări directe cu ANSA referitor la propunerea de a exclude grădinile zoologice de la autorizarea sanitară veterinară. Totodată, deoarece se stabilesc cerințe, care vor genera costuri	Se acceptă În urma prezentării argumentelor din partea ANSA, s-a hotărât de modificat proiectul în felul în care ANSA continuă să elibereze autorizația sanitară veterinară.

		considerabile pentru grădinile zoologice, posibil imposibil de respectat și cu riscul de a se închide, sunt necesare consultări directe cu proprietarii grădinilor zoologice din țară. Aceste consultări directe necesită fi reflectate în Nota de fundamentare.	Suplimentar în data de 26.03.2025 Ministerul Mediului a organizat o ședință de lucru pe marginea proiectului la care a participat și reprezentanții grădinii zoologice din Chișinău. Obiecțiile și propunerile vor fi luate în considerare la definitivarea proiectului.
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr. 2025 PLP-602 din 04.03.2025)	9	Lipsa de obiecții și propuneri	
Agencia Națională pentru Siguranța Alimentelor (nr. 05-1219 din 05.03.2025)	10	Agencia nu susține propunerea de abrogarea, la data intrării în vigoarea prezentului proiect, a nr. crt. 1.14 Grădini zoologice din Lista activităților care se supun autorizării sanitare veterinare de către Agenție, anexa nr. 6 din Legea nr.221/2007 privind activitatea sanitară veterinară. Vă aducem la cunoștință că în cazul neajustării prevederilor proiectului de Lege grădinile zoologice, conform avizului Agenției, astfel de unități vor fi în incapacitate de a efectua operațiuni de import, export și tranzit cu animale și schimb cu grădini zoologice din alte țări, dat fiind faptul că sistemul informațional TRACES prevede respectarea condițiilor sanitare veterinare de sănătate a animalelor și certificarea sanitară veterinară care sunt efectuate de o autoritate competentă, atât din țara de destinație cât și din țara de origine. La fel, conform Hotărârii Guvernului 938/2018 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de trecere a frontierei de stat a mărfurilor supuse controlului de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, mărfurile enumerate în anexa nr.1 la Nomenclator se supun controalelor veterinare la punctele de inspecție la	Se acceptă. Textul proiectului de lege se modifică în felul în care ANSA continuă să elibereze autorizația sanitară veterinară.

		frontieră. Totodată nu v-a fi posibil efectuarea controlului de stat astfel cum este prevăzut în Legea 131/2012 privind controlul de stat, odată ce Agenția nu a emis autorizația sanitară veterinară. Atragem atenția, că în conformitate cu prevederile art. 94 din Legea 196/2024 privind sănătatea animalelor orice alt tip de unitate pentru animale terestre deținute care prezintă un risc semnificativ și are obligația de a obține o autorizație sanitară veterinară conform normelor stabilite la alin. (3) lit. b) din prezentul articol. În contextul celor enunțate, Agenția va susține prezentul proiect după excluderea conținutului lit. (b) din alin. (2) al articolul 16.	
ECOCONTACT CENTRUL DE INFORMARE ȘI CONSULTANȚĂ DE MEDIU AARHUS (nr.08-EC/2025 din 05.02.2025)	11	Conform indicațiilor metodologice privind regulile de tehnică legislativă, conținutul proiectului se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie. Nu se admite folosirea arhaismelor și regionalismelor. Textul punctelor/articolelor trebuie să aibă un caracter dispozitiv (normativ), să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări iar verbele urmează a fi utilizate la timpul prezent. Astfel, în tot textul documentului, autorul proiectului a utilizat frecvent verbul ”trebuie”, ceea ce face ca textul să fie mai rigid, reducând eficiența normei juridice. Respectiv, recomandăm substituirea acestui lexem. La fel, în proiectul actului normativ sunt utilizate verbe la timpul viitor ceea ce contravine cerințelor tehnicii legislative, recomandăm ajustarea acestora. La fel, recomandăm revizuirea Tabelului de concordanță conform comentariilor la proiectul de act normativ.	Se acceptă Textul se va revizui.
		La art. 2 din proiectul actului normativ, Recomandăm reducerea numărului de animale care pot fi deținute de unitățile ce expun publicului specii sălbatice, deoarece un efectiv mare crește riscul de abuzuri și de eludare a prevederilor legale privind grădinile zoologice. Permiterea deținerii unui număr semnificativ de specii	Nu se acceptă Nu suntem de acord cu obiecția privind reducerea numărului de animale care pot fi deținute de unitățile ce expun publicului specii

	sălbatică și domestică poate favoriza evitarea cerințelor impuse de lege pentru funcționarea unei grădini zoologice și obținerea autorizației de mediu necesare. La art. 5 din proiectul de act normativ, autorul proiectului menționează două tipuri de acte permissive, autorizație de funcționare și autorizație de mediu, ceea ce creează confuzie	sălbatică, deoarece un număr mic de animale nu ar putea caracteriza unitățile respective ca fiind grădini zoologice în sensul adevărat al termenului (noțiunii). În legislația Letoniei, de exemplu, este prevăzut un număr similar de specii și animale, iar acest lucru reflectă standarde europene care permit funcționarea unor grădini zoologice la scară mai mică. De asemenea, nu este corect să aplicăm aceleași prevederi legale atât pentru grădinile zoologice mici, care dețin un număr limitat de specii și animale, cât și pentru cele mari, care au peste o mie de animale, deoarece condițiile, resursele și cerințele de funcționare sunt diferite. Este important ca reglementările să fie proporționale cu dimensiunea și complexitatea fiecărei unități, astfel încât să asigurăm o protecție adecvată pentru animale și să evităm abuzurile fără a împiedica dezvoltarea grădinilor zoologice mici, care pot contribui la educația publicului și la conservarea speciilor. Se acceptă În textul proiectului s-au operat modificările de rigoare
--	--	---

		privind tipul de act permisiv care se reglementează, prin urmare, recomandăm rectificarea erorilor gramaticale sau clarificarea tipul de act permisiv aplicabil. Din abordarea legislației de mediu cu referință la folosirea resurselor naturale, activitatea grădinilor zoologice nu se încadrează, considerăm relevant că până la lansarea activității și procesul de executare a activității administrația grădinii zoologice să dețină toate actele de mediu permissive sau contracte civile relevante (certificat CITES, etc)	
		La art. 5, alin. (4) și (5) din proiectul de act normativ, autorul proiectului stabilește un termen de suspendare a actului permisiv de 2 ani. Acest termen contravine prevederilor art. art. 10, alin. (3) din Legea 160/2011, care stabilește că termenul de suspendare a valabilității actului permisiv nu poate depăși două luni, dacă legea nu prevede altfel. Totuși, comparând ambele termene, se atestă că termenul propus de autorul actului normativ este mult mai mare ceea ce sporește riscul încălcării principiului achitabilității (proporționalității) în raporturile dintre stat și întreprinzător prevăzut de ar. 4 al Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător. Recomandăm reducerea termenului de suspendare a actului permisiv în conformitate cu prevederile Legii 160/ 2011 fie argumentarea acestui aspect în nota de fundamentare.	Se acceptă. Textul la art. 6 (anterior art.4) alin. (4) și (6) (anterior art.5 alin (4) și (6)) se modifică si va avea următorul cuprins: (4) IPM și ANSA, în procesul de efectuare a controalelor, la depistarea neregulilor, stabilesc și indică termeni de remediere a acestora. și respectiv: (6) Neînălăturarea, în termenul stabilit de către organele de control conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controalele de stat, a neregulilor constituie temei pentru retragerea autorizație și închiderea grădinii zoologice sau o parte a acesteia.
		Art. 15 din proiectul de act normativ, recomandăm excluderea acestuia, deoarece acțiunile care constituie încălcări ale legislației în vigoare sunt indicate în Codul Contravențional și în Codul Penal al Republicii Moldova. Astfel, indicarea unor acțiuni ca fiind încălcări ale legislației în acest proiect de act fără a fi reflectate și în codurile menționate, nu va avea efect juridic și vor rămâne inaplicabile.	Se acceptă Art. 15 se exclude

		La art. 16, alin. (2), lit. b) din proiectul de act normativ, recomandăm păstrarea prevederi de a obține autorizarea sanitară veterinară pentru grădinile zoologice, deoarece, spațiile aglomerate cu animale sălbatice pot favoriza răspândirea bolilor zoonotice, punând în pericol atât îngrijitorii, cât și vizitatorii. În acest sens, autorizarea sanitară veterinară contribuie la asigurarea și respectarea normelor de sănătate publică și protecția animalelor.	Se acceptă. Textul proiectului se modifică în felul în care ANSA eliberează autorizația sanitară veterinară.
		La Anexa 1 la proiectul de act normativ, recomandăm revizuirea modelului de autorizație de mediu pentru grădinile zoologice și unor secțiuni care să cuprindă următoarele cerințe: a) Măsuri de prevenire și reducere a impactului asupra mediului (sol, apă, aer, biodiversitate). b) Modalități de gestionare a habitatelor naturale și protecția speciilor sălbatice din cadrul grădinii zoologice. c) Planuri pentru conservarea biodiversității și participarea la programe de reabilitare sau reintroducere a speciilor. d) Sistemul de colectare, depozitare și eliminare a deșeurilor organice și neorganice. e) Metode de tratare și epurare a apelor uzate rezultate din activitatea parcului. f) Obligația de a raporta periodic autorităților de mediu conform cerințelor legale.	Se acceptă. Anexa nr.1 se completează cu nota de subsol cu următoarele cerințe: Notă: Pot fi indicate următoarele cerințe: 1. Măsuri de prevenire și reducere a impactului asupra mediului (sol, apă, aer, biodiversitate). 2. Modalități de gestionare a habitatelor naturale și protecția speciilor sălbatice din cadrul grădinii zoologice. 3. Planuri pentru conservarea biodiversității și participarea la programe de reabilitare sau reintroducere a speciilor. 4. Sistemul de colectare, depozitare și eliminare a deșeurilor organice și neorganice. 5. Metode de tratare și epurare a apelor uzate rezultate din activitatea grădinii zoologice. 6. Obligația de a raporta periodic autorităților de mediu conform cerințelor legale.
Întreprinderea Municipală „Gradina Zoologică”	12	1. Proiectul de lege, în forma sa actuală, prezintă o organizare deficitară, cu o succesiune incorectă a articolelor, ceea ce îngreunează înțelegerea și aplicarea prevederilor sale. Structura	Se acceptă Proiectul a fost revizuit în totalitate pentru a facilita interpretarea și

(nr. 50 din 05.03.2025)	acestuia nu urmează o logică juridică clară, fiind dificil de parcurs și interpretat, atât pentru autoritățile de reglementare, cât și pentru operatorii din domeniu. Pentru a asigura claritatea și eficiența acestui act, recomandăm revizuirea structurii generale a proiectului de lege.	aplicarea prevederilor sale.
	2. Numeroase articole conțin formulări vagi sau ambigue, ceea ce ar putea genera interpretări diferite și dificultăți în aplicarea prevederilor legale. Ex. art. 3 alin.(4), (5), art..5 alin. (6), (7), art.6, art.7 alin.(3), art.9.	Se acceptă Textul articolelor enunțate se va modifica.
	3. Unele definiții și termeni esențiali nu sunt clar specificați, . Articolul 2 în actuala sa formulare lasă loc de interpretat privind domeniul de aplicare și nu stabilește o delimitare clară între „grădina zoologică” și alte tipuri de entități cu scopuri similare, precum colecții private de animale, ferme, rezervații naturale, sanctuare pentru animale. Această lipsă de precizie poate crea incertitudini în ceea ce privește regimul juridic aplicabil fiecărei categorii și poate genera dificultăți în procesul de autorizare, supraveghere și control. Nu este clar dacă o colecție de animale sau un sanctuar pentru animale care îndeplinește parțial criteriile stabilite în lege ar trebui să fie supus aceluiași cerințe ca o grădină zoologică. În lipsa unei diferențe explicite, anumite entități ar putea fi reglementate inadecvat sau, dimpotrivă s-ar putea sustrage reglementărilor necesare.	În ceea ce privește obiecția formulată de autoritatea în procesul de avizare a proiectului, consider că este important să subliniem câteva aspecte esențiale care justifică abordarea din proiectul propus. Proiectul de lege se referă explicit la grădinile zoologice și stabilește definirea acestora în mod clar, astfel încât domeniul său de aplicare să fie bine delimitat. Definiția de „grădină zoologică” propusă în proiectul de lege are caracteristici specifice – unități permanente care dețin animale din specii sălbatice în scopul prezentării publicului, pentru o perioadă minimă de 7 zile pe an, excluzând anumite entități precum circurile, magazinele de animale de companie și unitățile cu un număr limitat de specii și animale. Aceasta este o delimitare clară și precisă a conceptului de „grădină zoologică”

			în contextul acestui proiect legislativ. Este adevărat că există entități similare care nu se încadrează în definirea unei grădini zoologice, cum ar fi colecțiile private de animale din fauna sălbatică de animale, fermele, rezervațiile naturale sau sanctuarele pentru animale. Totuși, este important de menționat că aceste entități sunt reglementate de alte acte normative, fiecare cu propriile reguli și cerințe specifice. De exemplu, fermele sunt reglementate de act normative referitoare la protecția și bunăstarea animalelor agricole, iar colecțiile private de animale din fauna sălbatică sunt reglementate de Legea nr. 439/1995 bregnului animal. Prin urmare, nu există o confuzie între grădinile zoologice și alte tipuri de entități, deoarece acestea sunt reglementate de legea specifică domeniului lor. Proiectul propus stabilește un regim juridic distinct pentru grădinile zoologice, iar acest regim nu se suprapune cu cel al altor tipuri de unități, cum ar fi sanctuarele sau colecțiile private de animale. Mai mult, definiția grădinii zoologice este suficient de detaliată
--	--	--	--

			pentru a preveni orice ambiguități în ceea ce privește aplicarea legii. De asemenea, delimitarea clară a acestora față de alte entități care nu se încadrează în aceleași condiții este evidentă și nu lasă loc de interpretări, deoarece proiectul se referă doar la unitățile care îndeplinesc condițiile specifice pentru a fi considerate grădini zoologice, cum ar fi durata minimă de expunere și numărul minim de specii și animale.
		În textul legii apar termeni importanți care nu sunt definiți corespunzător și care ar trebui incluși explicit în Articolul 2 precum: bunăstarea animalelor, educația ecologică, conservare, animale domestice, animale sălbatice. Se recomandă completarea articolului 2 cu definiții clare și detaliate pentru aceste concepte.	Se acceptă <i>activitate de cercetare în grădinile zoologice</i> – proces sistematic, multidisciplinar de studiu și analiză, desfășurat în scopul înțelegerii comportamentului, fiziologiei și ecologiei animalelor sălbatice deținute în captivitate. Aceasta are drept scop atât conservarea speciilor amenințate cu dispariția, prin programe de reproducere controlată, cât și dezvoltarea și implementarea unor metode științifice eficiente pentru protecția, reabilitarea și reintroducerea acestora în habitatul natural, acolo unde este posibil. Cercetarea se concentrează, de asemenea, pe îmbunătățirea condițiilor de viață ale animalelor în

			captivitate, asigurându-le un mediu optim care să le susțină bunăstarea fizică și psihică, contribuind astfel la sustenabilitatea pe termen lung a diversității biologice. <i>autorizarea grădinilor zoologice</i> – procedură prin care se recunoaște capacitatea persoanelor juridice de a asigura întreținerea permanentă a unui număr semnificativ de animale sălbatice vii, garantând condiții de trai și îngrijire, pentru expunerea lor publică timp de șapte sau mai multe zile pe an, în conformitate cu reglementările legale și standardele de bunăstare animală. <i>grădină zoologică</i> - unitate permanentă în care sunt deținute mai mult de 10 specii diferite de animale sălbatice și mai mult de 50 de animale, în scopul prezentării către public pentru o perioadă de cel puțin 7 zile pe an cu excepția circurilor și a magazinelor zoo. <i>bunăstarea animalelor</i> – starea de satisfacere a nevoilor fiziologice, etologice și mentale ale animalelor, asigurându-se condiții favorabile pentru creșterea, întreținerea și transportul acestora, prin hrănirea și adăparea corespunzătoare necesităților
--	--	--	--

		fiziologice, tratament uman, excluzând orice formă de provocare a fricii, durerii sau suferinței, și oferindu-le libertatea de a-și manifesta comportamentele naturale. <i>animal sălbatic</i> – animal care trăiește în natură, într-un habitat specific, fără a fi domesticit sau influențat semnificativ de oameni, fiind adaptat pentru a supraviețui și a se reproduce în mediul său natural, având comportamente și trăsături care îi permit să se hrănească, să se apere de prădători și să se adapteze la schimbările din mediu. <i>educația în domeniul biodiversității</i> – proces de educare și sensibilizare a populației cu privire la importanța protejării și conservării durabile a biodiversității și reabilitării ecosistemelor având ca scop formarea unui comportament sustenabil și responsabil față de mediul înconjurător, atât la nivel individual, cât și colectiv. Noțiunile de „<i>habitat</i>” și „<i>colecții de animale din fauna sălbatică</i>” se aplică astfel cum sunt definite în Legea nr. 439/1999 regnului animal.
--	--	---

		4. Cerințele privind participare obligatorie la programe de cercetare și conservare pot fi dificil de îndeplinit de către grădinile zoologice mai mici, punându-le în pericol activitatea și chiar existența.	Se acceptă La elaborarea proiectului s-a luat în considerare aceste inconveniențe. Astfel în definiția de <i>grădini zoologice</i> s-au indicat cifrele minime de 10 specii de animale și 50 de animale, pentru ca aceste unități să fie încadrate în categoria de <i>grădini zoologice</i>.
		5. Proiectul limitează drastic posibilitățile de schimb, transfer sau donație a animalelor, ceea ce ar putea afecta colaborarea dintre grădinile zoologice și alte instituții specializate.	În legătură cu obiecția formulată privind limitarea posibilităților de schimb, transfer sau donație a animalelor, consider că este important să subliniem motivele pentru care aceste prevederi sunt importante pentru scopurile de conservare și protecție a faunei sălbatice, în conformitate cu principiile de gestionare responsabilă a grădinilor zoologice. Prevederea conform căreia grădinile zoologice trebuie să achiziționeze numai animale născute și crescute în captivitate are ca scop evitarea impactului negativ asupra mediului natural, protejând astfel biodiversitatea și habitatul natural al speciilor de animale. Această măsură este esențială pentru a preveni capturarea ilegală și comerțul cu animale sălbatice din natură, care poate duce la dezechilibre ecologice și la declinul

			populațiilor de animale din habitatele lor naturale. Prin stabilirea acestor reguli clare, proiectul promovează o practică responsabilă și etică de gestionare a faunei sălbatice. În ceea ce privește derogările de la această regulă, prevăzute pentru achiziționarea animalelor sălbatice capturate din natură în scopul conservării <i>ex situ</i> a speciilor amenințate cu dispariția, aceste excepții sunt reglementate cu scopul de a sprijini programele de conservare a speciilor vulnerabile. Achiziționarea unor astfel de animale va fi făcută numai în contextul unor inițiative de conservare bine documentate, având în vedere că unele specii, în special cele aflate în pericol, pot necesita intervenții speciale pentru asigurarea supraviețuirii lor, inclusiv prin transferuri controlate între grădinile zoologice și alte instituții specializate. De asemenea, considerăm că limitele impuse privind achiziționarea animalelor din natură nu afectează în mod negativ colaborările între grădinile zoologice și alte instituții, dar, dimpotrivă, ele sunt menite să consolideze colaborarea într-un
--	--	--	---

			cadru mai clar și mai bine reglementat. Într-adevăr, schimburile, transferurile și donațiile de animale vor putea continua, dar sub condiția respectării unor principii etice și a unui regim de transparență și evidență riguroase, care să asigure faptul că fiecare animal achiziționat sau transferat provine din surse care nu pun în pericol conservarea speciei. De asemenea, aceste reglementări permit o colaborare internațională și interinstituțională mai eficientă, întrucât grădinile zoologice și instituțiile de conservare vor avea un cadru legislativ mai clar și mai bine reglementat pentru a gestiona schimburile de animale, evitând orice practici care ar putea dăuna mediului natural sau speciei în sine. Astfel, proiectul de lege nu limitează nejustificat colaborările între instituții, ci impune măsuri de protecție a biodiversității, asigurându-se că schimburile și transferurile de animale se desfășoară în conformitate cu cele mai bune practici de conservare și gestionare a faunei. Aceste reglementări sunt esențiale pentru a preveni riscurile legate de comerțul
--	--	--	--

			ilegal cu animale sălbatice și pentru a proteja integritatea speciilor amenințate cu dispariția, în concordanță cu principiile de conservare globală.
		6. Interzicerea expunerii publice a animalelor aflate în reabilitare este o măsură excesivă, care ar putea afecta negativ activitățile educaționale și de sensibilizare a publicului.	Nu se acceptă: În legătură cu obiecția privind interzicerea expunerii publicului a animalelor aflate în reabilitare, considerăm că această măsură este necesară pentru protejarea bunăstării animalelor. Animalele accidentate sau bolnave au nevoie de un mediu calm, fără stres suplimentar, pentru o recuperare corectă. Expunerea lor publicului poate agrava starea de sănătate și afecta procesul de reabilitare, din cauza stresului provocat de vizitatori și zgomote. În plus, activitățile educaționale pot continua eficient fără a expune animalele în reabilitare, folosind alternative precum filme, pliante sau expoziții care să explice procesul de reabilitare și importanța protejării speciilor. Astfel, educația publicului nu va fi afectată, iar animalele vor beneficia de un mediu adecvat pentru recuperare. În concluzie, interzicerea expunerii publicului nu este excesivă, ci o măsură responsabilă care asigură

			bunăstarea animalelor, protejându-le în timpul reabilitării, în timp ce activitățile educaționale vor rămâne eficiente.
		7. proiectul nu oferă detalii clare privind mecanismele de tratament și relocare a animalelor afectate. În cazul suspendării sau retragerii autorizației ori al închiderii unei părți a acesteia, se menționează doar obligația de relocare a animalelor către o unitate desemnată, fără a specifica care sunt aceste unități, cine le autorizează, ce standarde trebuie să îndeplinească și care sunt responsabilitățile lor. Legea ar trebui să prevadă o listă clară a unităților eligibile pentru relocare, cu criterii bine definite, un proces transparent de autorizare și monitorizare a acestor unități, un protocol clar de relocare și adaptare a animalelor, cu responsabilități clare stabilite între grădinile zoologice și unitățile de primire, mecanismele de finanțare și suport pentru asigurarea condițiilor optime în centrele de relocare. Proiectul de lege ar trebui să includă definirea clară a atribuțiilor și responsabilităților instituțiilor implicate în gestionarea faunei rănite, inclusiv a grădinilor zoologice, centrelor de reabilitare și autorităților de mediu și stabilirea unui cadru procedural pentru preluarea, îngrijirea și eliberarea în sălbătăciei a acestor animale.	Se acceptă. Art. 6 (anterior art.4) se completează cu alin. (9) cu următorul text: (9) În cazul în care nu există pe teritoriul național unități autorizate pentru relocarea animalelor, prevăzute la alin. (7), acestea pot fi relocate în grădini zoologice autorizate din afara țării, cu consimțământul prealabil al acestora și în conformitate cu reglementările naționale și internaționale existente. Nu suntem de acord cu propunerea de a include o listă clară a unităților eligibile pentru relocare în lege, cu criterii și procese de autorizare detaliate, din mai multe motive. În primul rând, există riscul ca unitățile incluse în această listă să nu mai fie active sau să nu îndeplinească condițiile necesare în momentul relocării animalelor. Datele se pot schimba rapid, iar unitățile autorizate pot întâmpina dificultăți financiare, administrative sau de reglementare care le-ar putea face inaplicabile pentru relocarea animalelor.

			Mai mult, includerea unei liste fixe ar putea crea probleme în cazul unor situații urgente de relocare, când timpul și flexibilitatea sunt esențiale pentru siguranța și bunăstarea animalelor. O listă rigidă poate întârzia procesul de relocare, în loc să-l sprijine.
		Proiectul nu detaliază clar mecanismele de cooperare între instituțiile implicate Agenția de Mediu, ANSA, IPM. Proiectul de lege conține numeroase lacune și incoerențe care pot influența negativ activitatea grădinilor zoologice și implementarea eficientă a reglementărilor propuse. Considerăm esențială o revizuire profundă a proiectului, care să vizeze clarificarea definițiilor, optimizarea procedurilor administrative și ajustarea cerințelor în funcție de realitățile și nevoile specifice domeniului.	Se acceptă. Textul proiectului se va modifica. În ceea ce privește observația referitoare la mecanismele de cooperare între instituțiile implicate, este important de menționat că proiectul de lege a fost modificat pentru a asigura un cadru coerent de reglementare. În ceea ce privește afirmația că proiectul conține lacune și incoerențe, considerăm că este important ca în procesul de avizare și consultare să fie abordate aceste aspecte pe care noi le vom lua în considerare pentru a opera corectări. Totodată proiectul a fost revizuit pentru a clarifica definițiile și pentru a asigura coerența reglementărilor în domeniul grădinilor zoologice și al protecției faunei sălbatice.
		Recomandăm inițierea consultărilor extinse cu instituțiile de specialitate, experți în protecția faunei și reprezentanți ai grădinilor zoologice.	Se acceptă. Proiectul a fost remis diferitelor autorități competente și organizații neguvernamentale (ONG-uri) de

			profil spre avizare, pentru a asigura un proces de consultare transparent și participativ. Suplimentar, la data de 26.03.2025, a avut loc o ședință de lucru cu ONG-uri de profil, în cadrul căreia s-au discutat aspectele cheie ale proiectului, au fost prezentate observațiile și sugestiile acestora, iar partea tehnică și reglementările propuse au fost analizate în detaliu. Scopul acestei întâlniri a fost de a integra perspectivele și recomandările organizațiilor de specialitate în procesul de finalizare al proiectului, pentru a asigura că acesta răspunde eficient nevoilor de protecție a animalelor și celor de conservare a biodiversității.
Ministerul Sănătății (nr. 09/747 din 06.03.2025)	13	1. La art. 7 Modul de înregistrare a animalelor din grădinile zoologice, alin. (4), lit. g), se propune a fi completat cu cuvintele: „date cu privire la vaccinare”.	Se acceptă. La art. 14 alin. (3) lit. g) (anterior art.7 alin. (4) lit. g)) textul se modifică după cum urmează: g) date clinice, inclusiv detalii și date când au fost administrate vaccinuri, medicamente, injecții și alte forme de tratament, investigații, analize, și detalii despre starea de sănătate a animalului;
		2. La art. 13, se propune completarea cu un alineat nou prin care să fie indicată informația când se antrenează Comitetul de etică (la necesitate sau la anumite intervale de timp).	Se acceptă. Prevederea de la art.13 se va exclude deoarece în grădinile zoologice nu se vor efectua

			experimente științifice.
		La nota de fundamentare, se propune de inclus informații suplimentare la pct. 4.3, privitor la activitățile de import de animale sălbatice vii. Conform art. 16, alin. (2) din proiectul de lege, este prevăzut abrogarea autorizației sanitar-veterinare de funcționare a grădinilor zoologice. Această abrogare introduce o contradicție în legislație, deoarece conform art. 19, alin. (5), lit. c) din Legea regnului animal nr. 439/1995, pentru a obține acordul necesar importului de animale sălbatice vii, este obligatoriu prezentarea unei copii a autorizației sanitar-veterinare de funcționare a grădinilor zoologice.	Se acceptă Textul proiectului se modifică în felul în care ANSA eliberează autorizația sanitară veterinară. Totodată Nota de fundamentare la pct. 2.2 va fi completată cu date referitoare la importul, de animale sălbatice.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (nr.03-764 din 10.03.2025)	14	La art. 4, proiectul prevede solicitarea de avize de la ANSA și IPM pentru obținerea autorizației de mediu. Aceste avize constituie acte permissive suplimentare și trebuie excluse, conform principiului reducerii barierelor administrative. În cazul în care Agenția de Mediu necesită coordonări cu aceste instituții, aceasta ar trebui să le obțină fără implicarea solicitantului.	Se acceptă parțial. În legislația anterioară, Legea nr. 136/2007 grădinilor zoologice, pentru autorizarea grădinilor zoologice era necesară obținerea a trei acte permissive: acordul de mediu, autorizația sanitară veterinară și avizul Academiei de Științe. Astfel, în proiectul nostru numărul de acte permissive nu a fost majorat, iar reglementările actuale continuă să reflecte aceleași cerințe fundamentale. De asemenea, considerăm că autorizația eliberată de ANSA și certificatul de conformitate de IPM sunt esențiale pentru asigurarea unei autorizări corecte și complete, care să țină cont de toate aspectele de mediu, sanitare veterinare și de protecție a animalelor, pentru a garanta bunăstarea animalelor și sănătatea

		publicului. Aceste avize sunt necesare pentru a verifica și a asigura că toate condițiile de protecție a faunei și a mediului sunt îndeplinite. În plus, în ceea ce privește principiul reducerii barierelor administrative, subliniem că, deși este important să simplificăm procesul de autorizare, în cazul activităților ce implică grădini zoologice, sănătatea animalelor și siguranța oamenilor trebuie să rămână prioritară. De aceea, reglementările trebuie să asigure că autoritățile competente sunt implicate în procesul de coordonare și verificare. În concluzie, actele permissive eliberate de către ANSA și IPM sunt esențiale pentru un control riguros și transparent al activității grădinilor zoologice, iar simplificarea procesului de autorizare nu trebuie să compromită standardele de sănătate, siguranță și protecția mediului. În cazul în care Agenția de Mediu necesită coordonări cu IPM, acestea vor fi obținute direct de către Agenție, fără implicarea solicitantului, asigurând astfel simplificarea procesului
--	--	--

		administrativ și reducerea sarcinilor administrative pentru operatorii din domeniu. În conformitate cu prevederile de la art. 5 alin. (6), „(6) În procesul de autorizare a grădinii zoologice Agenția solicită de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului (în continuare – IPM) avizul de stabilire a conformității privind protecția mediului și utilizării raționale a resurselor naturale a respectivei grădini zoologice, modelul căruia se elaborează și aprobă de IPM.” Această procedură asigură că autoritățile competente își îndeplinesc responsabilitățile fără a impune solicitantului obligații suplimentare sau redundante. Astfel, procesul de autorizare va rămâne eficient, transparent și în conformitate cu reglementările legale, protejând atât mediul, cât și bunăstarea animalelor și sănătatea publicului.
	Prevederile art. 3 alin. (5) și art. 4 alin. (9) urmează a fi reformulate, reieșind din faptul că, prevederile privind controalele anuale ale ANSA și IPM trebuie corelate cu Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, stabilind expres că acestea trebuie efectuate, în comun, pentru a evita suprapunerile și abuzurile.	Se acceptă Textul la art. 6 alin. (3) (anterior art. 3 alin. (5) și art. 4 alin(9) se modifică și va avea următorul cuprins: (3) IPM și ANSA efectuează controale planificate și inopinate ale grădinilor zoologice conform prevederilor Legii nr.

			131/2012 privind controlul de stat, iar acestea vor fi realizate în comun.
		La art. 5 din proiect, se pune accent pe suspendarea autorizației în cazul neconformării, în timp ce Directiva 1999/22/CE promovează conformare progresivă, iar suspendarea este o măsură de ultimă instanță. Astfel, recomandăm armonizarea proiectului cu abordarea directivei europene, evitând riscurile unei interpretări restrictive care ar putea duce la încetarea activității agenților economici	Se acceptă. Textul la art. 6 (anterior art. 5) se modifică și va avea următorul cuprins: Articolul 6. Retragera autorizației de mediu (1) Autorizația de mediu se retrage de către Agenție la cererea titularului, la cererea IPM și/sau la cererea ANSA, sau în baza unei hotărâri judecătorești. (2) În cazul în care în urma controalelor efectuate de către IPM și ANSA, se constată nerespectarea prevederilor prezentei legi, grădina zoologică sau o parte din aceasta se închide pentru public până la remedierea neregulilor depistate. (3) IPM și ANSA efectuează controale planificate și inopinate ale grădinilor zoologice conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat, iar acestea vor fi realizate în comun. (4) IPM și ANSA, în procesul de efectuare a controalelor, la depistarea neregulilor, stabilesc și indică termeni de remediere a acestora. (5) Titularul autorizației de mediu este obligat să înștiințeze în scris

			Agencia despre remedierea neregulilor. (6) Neînlturarea, în termenul stabilit de către organele de control conform prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controalele de stat, a neregulilor constituie temei pentru retragerea autorizaie și închiderea grădinii zoologice sau o parte a acesteia. (7) În cazul în care o grădină zoologică sau o parte a acesteia este închisă administratorul asigura relocarea animalelor deținute către o unitate autorizată desemnată de către IPM și ANSA pentru acest scop. (8) Procedura de relocare a animalelor deținute din grădina zoologică sau din-o parte a acesteia care se închide, către o unitate autorizată se elaborează și se aproba de către ANSA. (9) În cazul în care nu există pe teritoriul național unități autorizate pentru relocarea animalelor, prevăzute la alin. (7), acestea pot fi relocate în grădini zoologice autorizate din afara țării, cu consimțământul prealabil al acestora și în conformitate cu reglementările naționale și internaționale existente.
--	--	--	---

			(10) IPM și ANSA monitorizează respectarea prevederilor de la alin. (7) și alin. (9). (11) În situația închiderii unei grădini zoologice administratorul trebuie: a) să păstreze un număr suficient de angajați până la redistribuirea animalelor din colecție către alte unități autorizate; b) să asigure condițiile privind bunăstarea animalelor; c) să interzică orice activitate de reproducere a speciilor din colecție; d) să interzică accesul publicului.
		La art. 15, propunem corelarea sancțiunilor menționate cu prevederile existente din Codul Contravențional (ex. art. 157 - Cruzimea față de animale). Totodată, recomandăm eliminarea sancțiunilor pentru faptele care pot fi remediate fără a aduce prejudicii, pentru a evita aplicarea unor penalități excesive asupra agenților economici	Se acceptă. Textul art. 15 se exclude. deoarece acțiunile care constituie încălcări ale legislației în vigoare sunt indicate în Codul Contravențional și în Codul Penal al Republicii Moldova. Astfel, indicarea unor acțiuni ca fiind încălcări ale legislației în acest proiect de act fără a fi reflectate și în codurile menționate, nu va avea efect juridic și vor rămâne inaplicabile.
Agencia de Mediu (Nr. 14/315/2025 din 13.03.2025)	15	1. În art. 4 alin. (3) cu referire la avizele Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și Inspectoratului pentru Protecția Mediului nu este clar care trebuie să fie conținutul acestora, ce informații să oglindească sau ce recomandări și concluzii să ofere, astfel ca ele să servească ulterior temei obiectiv pentru	Se acceptă Art. 5 alin. (6) (anteior art.4 alin. (3) textul se modifică și va avea următorul cuprins: (6) În procesul de autorizare a grădinii zoologice

	primirea deciziei de către autoritatea emitentă (Agenția de Mediu) de autorizare a grădinilor zoologice. În același context, în conținutul proiectului nu se regăsește nici o prevedere despre necesitatea elaborării de către Guvern a unei metodologii sau proceduri de avizare concrete ce ar face claritate pentru organele cu competențe de control în acțiunile întreprinse în acest sens. Această necesitate reiese și din practicile eliberării în prezent a unor acte permissive de mediu în cadrul cărora deși participă și alte instituții, însă nu întotdeauna acestea oferă o claritate certă în avizele eliberate, ceea ce deseori creează dificultăți în primirea deciziei de către autoritatea emitentă.	Agenția solicită de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului (în continuare – IPM) avizul de stabilire a conformității privind protecția mediului și utilizării raționale a resurselor naturale a respectivei grădini zoologice, modelul căruia se elaborează și aprobă de IPM.
	2. În art. 4 alin. (8) din textul proiectului de lege privind grădinile zoologice să fie exclus cuvântul „oficială”, iar noua redacție a alin. (8) să fie expusă în felul următor: „Agenția are obligația să țină și să publice pe pagina sa web Lista grădinilor zoologice”, deoarece instituția publică nu poate avea pagina sa web neoficială.	Se acceptă. Textul la art.5 alin.(10), (anterior art.4 alin. (8) se modifică și va avea următorul cuprins: (10) Agenția ține și publică pe pagina sa web Lista grădinilor zoologice autorizate.
	3. În art. 5 se propune reformularea denumirii articolului din „Procedura de suspendare/retragere a autorizației de funcționare” în „Procedura de suspendare/retragere a autorizației de mediu pentru grădini zoologice”	Se acceptă. La art. 6 (anterior art. 5) titlul se reformulează în felul următor: Articolul 6. Retragerea autorizației de mediu
	4. În conținutul art. 5 alin. (6), în cazul în care o grădină zoologică sau o parte a ei este închisă, nu este clar care este unitatea concretă în care se va asigura tratamentul și relocarea animalelor afectate, căror cerințe de protecție a animalelor trebuie să corespundă aceasta, mai ales în cazul speciilor critic periclitare, periclitare și vulnerabile, specifice faunei naționale, cât și a speciilor care nu fac parte din ea, și de către cine și în ce condiții/norme legale este desemnată această unitate. Astfel, nu este clar dacă unitatea respectivă trebuie sau nu să fie autorizată în acest sens.	Se acceptă. Art. 6 (anterior art. 5) se completează cu alin. (9) cu următorul text: (9) În cazul în care nu există pe teritoriul național unități autorizate pentru relocarea animalelor, prevăzute la alin. (7), acestea pot fi relocate în grădini zoologice autorizate din afara țării, cu consimțământul prealabil al acestora și în conformitate cu

			reglementările naționale și internaționale existente. Totodată, în lege nu putem include o listă clară a unităților eligibile pentru relocare, cu criterii și procese de autorizare detaliate, din mai multe motive. În primul rând, există riscul ca unitățile incluse în această listă să nu mai fie active sau să nu îndeplinească condițiile necesare în momentul relocării animalelor. Datele se pot schimba rapid, iar unitățile autorizate pot întâmpina dificultăți financiare, administrative sau de reglementare care le-ar putea face inaplicabile pentru relocarea animalelor. Mai mult, includerea unei liste fixe ar putea crea probleme în cazul unor situații urgente de relocare, când timpul și flexibilitatea sunt esențiale pentru siguranța și bunăstarea animalelor. O listă rigidă poate întârziera procesul de relocare, în loc să-l sprijine.
		În art. 7 alin. (4) lit. J) și la art. 8 alin. (2) lit. J), urmează a fi substituită cu litera mică „j”;	Se acceptă. Textul a fost modificat.
		6.În art. 8 alin. (2) lit. h) se propune reformularea sintagmei „totalul rămas în colecție la 31 decembrie” în „totalul de indivizi rămas în colecție la 31 decembrie”, pentru a exclude o ambiguitate și oferirea unui indicator clar și precis;	Se acceptă. La art. 15 alin (3) lit. h (anterior art. 8 alin. (2) lit. h) se modifică și va avea următorul cuprins: h) totalul de indivizi rămași în colecție la 31 decembrie;

		7. În art. 9 se menționează despre necesitatea demonstrării de către grădinile zoologice a unor performanțe măsurabile în privința conservării, reproducerii, educației și cercetării, cât și domeniile care trebuie să fie examinate. Însă, nu este clar cum vor fi verificate rezultatele acestor măsuri, care este periodicitatea raportării lor și unde ele vor fi expuse pentru a fi valorificate. Astfel, din sensul conținutului proiectului nu se înțelege dacă aceste performanțe rămân a fi numai ca prevederi recomandabile pentru managementul interior al grădinilor zoologice sau ele sunt obligatorii și, respectiv, pot fi supuse verificării din partea organelor de control, servind temei, după caz, și pentru suspendarea/retragerea autorizației de funcționare.	Se acceptă Textul a fost reformulat
		8. Art. 9 alin. (4) și (5) restricționează cerințele de dobândire a animalelor, însă nu sunt prevăzute norme care reglementează cazurile de posibilitate a plasării animalelor care pot provine din contrabandă, confiscări și alte acțiuni ilegale pentru a le asigura măsuri de protecție adecvate conform standardelor existente.	Se acceptă. Textul la art. 8 se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: (4) Prin derogare de la alin. (1), animalele sechestrate de organele competente, sau animalele aduse de persoane fizice sau juridice pot fi acceptate de gardina zoologică, doar numai cu acordul proprietarului grădinii zoologice.”
		9. În art. 14 se propune substituirea cuvântului „deținute” cu cuvântul „deține”.	Se acceptă. Textul articolului 14 a fost exclus deoarece nu este obiectul de reglementare a acestei legi
		10. În art. 16 alin. 3) în tabel de corectat denumirea autorității emitente din „Agenția de mediu” în „Agenția de Mediu”, conform denumirii prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 549 din 13.06.2018 cu privire la constituirea, organizarea și funcționarea Agenției de Mediu.	Se acceptă. Textul a fost modificat.
		Totodată, în conținutul proiectului considerăm oportun să fie	Se acceptă

		introdusă și prevederea vizavi de obligativitatea obținerii de către grădinile zoologice a actelor permise relevante în cazul importului, exportului sau dobândirii animalelor din fauna sălbatică, prevăzute de Legea regnului animal nr. 439/1995, pentru a nu permite interpretări eronate aplicate în cadrul procedurilor de achiziționare, schimb, expoziții etc.	Art. 8 se completează cu alin. (7) cu următorul cuprins: (7) Importul de animale sălbatice, pentru a fi incluse în colecția de animale sălbatice din grădina zoologică, se efectuează în conformitate cu prevederile Legii regnului animal nr. 439/1995.”
		La fel, considerăm strict necesar de a introduce prevederi legate de posibilitatea plasării animalelor vii în grădini zoologice pentru hrană, adăpare și odihnă temporară în cazul tranzitului acestora pe teritoriul Republicii Moldova, în special a celor care sunt transportate conform cerințelor din Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de faună și floră pe cale de dispariție (CITES).	Se acceptă. Art. 11 se va completa cu alin. (1) și (2) cu următorul cuprins: (1) Transportul intern și tranzitul animalelor sălbatice se efectuează în conformitate cu Cerințele de transportare și tranzitare a animalelor sălbatice elaborate de către ANSA și aprobate de Guvern. (2) În cazul tranzitului animalelor sălbatice pe teritoriul Republicii Moldova, acestea pot fi plasate temporar în grădinile zoologice pentru hrană, adăpare și odihnă, numai cu respectarea cerințelor sanitare veterinare și cu acordul proprietarului grădinii zoologice.
Institutul de Zoologie Nr. 30/01 din 29	16	La art. 6 p.) de specificat modul de participare a Grădinii zoologice la activitățile de cercetare.	Se acceptă Textul de la art. 13 alin.(5) (anterior

02.2025		art. 6 se modifică după cum urmează: (5) Grădinile zoologice pune în aplicare următoarele cerințe de conservare: a) să participe la activități de cercetare prin colaborarea cu instituții de învățământ superior și institute de cercetare pentru a desfășura studii despre comportamentul, biologia și conservarea speciilor; b) să participe la programe internaționale de cercetare, cum ar fi programele de urmărire a populațiilor de animale sau cercetarea ecologică; c) să dezvolte proiecte proprii de cercetare și tehnici de conservare a speciilor, inclusiv studii de reproducere în captivitate, reabilitare sau reintegrare în sălbăticie a speciilor autohtone; d) să publice și să disemineze rezultatele cercetărilor, pentru a contribui la baza de cunoștințe științifice despre conservare; e) să promoveze și să implementeze programe de educație și sensibilizare a publicului și instituțiilor școlare în domeniul conservării biodiversității; f) să adăpostească animale în
---------	--	---

			condiții care să corespundă nevoilor fiziologice, etologice, mentale și sociale ale fiecărui individ, luând în considerare specificul speciei. g) să mențină un standard ridicat de creștere a animalelor prin programe de îngrijire medicală veterinară și alimentară; h) să adopte măsuri pentru prevenirea evadării animalelor, pentru a evita pericolele ecologice pentru speciile indigene și pentru a împiedica răspândirea speciilor exotice; i) să adopte măsuri pentru prevenirea pătrunderii dăunătorilor sau a epidemiilor din exterior; k) să interzică expunerea publicului a animalelor destinate reabilitării, precum animale accidentate, bolnave sau epuizate fizic; l) să realizeze transferul, donarea sau schimbul de animale din colecție către unități permanente de profil autorizate, cu prezentarea documentelor de evidență individuală; m) să creeze un plan de urgență pentru situații de criză, care să includă măsuri pentru protejarea animalelor în caz de incendiu, cutremure, inundații sau alte situații de risc major;
--	--	--	---

			n) să colaboreze cu Ministerul Mediului și ONG-uri din domeniul protecției animalelor, pentru a se asigura că reglementările naționale și internaționale sunt respectate, în special în cazul speciilor pe cale de dispariție; o) să evalueze impactului ecologic al grădinii zoologice asupra mediului înconjurător, inclusiv gestionarea resurselor naturale și reducerea poluării prin practici sustenabile; p) să promoveze programe de voluntariat și implicare a comunității, pentru a crește conștientizarea și implicarea publicului în protejarea speciilor de animale și în activitățile de conservare; r) să încurajeze cercetarea comportamentului animalelor în captivitate pentru a îmbunătăți condițiile de trai și a asigura stimulente adecvate pentru fiecare specie; s) să reînnoiască și să îmbogățească rezerva genetică a populațiilor de animale din colecție prin schimburi și împrumuturi pentru reproducere, sau prin derogare de la art. 8 alin. (1) prelevate din mediul lor natural în cadrul unor proiecte naționale și
--	--	--	--

			internaționale destinate salvării speciilor și habitatelor lor naturale, și protecției bunăstării animalelor sau realizării de programe de educație ecologică, cu respectarea reglementărilor în vigoare.
		La art. 14 de substituit cuvântul „deținute” cu cuvântul „deține” iar expresia „după cum urmează” de exclus.	Se acceptă Articolul 14 se va exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a prezentei legi.
		La art. 14 lit. e) de redactat după cum urmează: toate speciile de pradă, cu excepția păsărilor de vânătoare (cu autorizare conform Legii vânătorii și a proiectului fondului cinegetic nr. 55/2024).	Se acceptă Articolul 14 se va exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a prezentei legi.
		La art. 14 pf) de redactat după cum urmează: toate speciile de reptile veninoase și pitoni.	Se acceptă Articolul 14 se va exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a prezentei legi.
Matușenco Anton Activist de mediu anton@matușenco.com	17	Articolul 2. Noțiuni principale Se propune eliminarea din definiția grădinii zoologice a sintagmei „a magazinelor de animale de companie”, având în vedere faptul că animalele sălbatice nu pot fi comercializate ca animale de companie. Se propune eliminarea sintagmei „și a unităților care expun publicului cel mult 10 specii de animale sălbatice și cel mult 50 de animale”, deoarece această excepție ar crea un vid de reglementare și control, expunând la riscuri semnificative de răspândire a bolilor zoonotice, periclitând siguranța publică, favorizând maltratarea animalelor, stimulând creșterea și	Se acceptă Noțiunea de grădină zoologică se modifică și va avea următorul cuprins: grădină zoologică - unitate permanentă în care sunt deținute mai mult de 10 specii diferite de animale sălbatice și mai mult de 50 de animale, în scopul prezentării către public pentru o perioadă de cel puțin 7 zile pe an cu excepția circurilor și a magazinelor zoo. Nu se acceptă Numărul de specii și de animale se menține în definiție deoarece în

	comercializarea ilegală a acestora, precum și alte abuzuri, riscuri care se amplifică exponențial în contextul dezastrelor naturale, conflictelor armate și altor situații excepționale. Se propune modificarea definiției bunăstării animalelor, înlocuind sintagma „nevoilor fiziologice și etologice/mentale” cu „nevoilor fiziologice, etologice, mentale și sociale”, având în vedere necesitatea recunoașterii relațiilor sociale, dovedite științific, ale majorității animalelor vizate de prezenta lege.	proiectul de lege sunt prevăzute sarcini și obligațiuni pentru grădinile zoologice. Acestea nu pot fi aceleași și pentru colecțiile mici de animale de aceea s-a inclus această delimitare. Se acceptă Noțiunea de biodiversitate se modifică și va avea următorul cuprins: <i>educația în domeniul biodiversității</i> – proces de educare și sensibilizare a populației cu privire la importanța protejării și conservării durabile a biodiversității și reabilitării ecosistemelor având ca scop formarea unui comportament sustenabil și responsabil față de mediul înconjurător, atât la nivel individual, cât și colectiv.
	Articolul 5. Funcționarea grădinilor zoologice - La punctul (6), se propune înlocuirea sintagmei „acoperire eficientă” cu „acoperire deplină”.	Se acceptă La art. 9 alin (1) (anterior alin. (6)) textul se modifică și va avea următorul cuprins: (1) Grădina zoologică angajează personal calificat și în număr suficient pentru a acoperi toate activitățile desfășurate în cadrul unităților, asigurându-se astfel că standardele de îngrijire a animalelor și de siguranță sunt respectate în permanență.
	Articolul 6. Cerințe de conservare a biodiversității	Se acceptă

		- La litera f), se propune înlocuirea sintagmei „cerințelor biologice” cu „nevoilor fiziologice, etologice, mentale și sociale”, pentru a asigura concordanța cu definiția bunăstării animalelor.	La art. 13 (anterior art.6) lit. f textul se modifică și va avea următorul cuprins: f) să adăpostească animale în condiții care să corespundă nevoilor fiziologice, etologice, mentale și sociale ale fiecărui individ, luând în considerare specificul speciei.”
		Articolul 8. Lista colecției - La punctul (1), se propune eliminarea sintagmei „precum și animalele din unitățile care expun publicului cel mult 10 specii de animale sălbatice și cel mult 50 de exemplare”, în vederea asigurării coerenței cu definiția grădinii zoologice.	Se acceptă. La art. 15 (anterior art. 8) alin. (1) textul se modifică și va avea următorul cuprins: (1) Animalele din speciile sălbatice deținute în grădinile se consideră colecții de animale din fauna sălbatică și sunt înregistrate de către Agenție în Registrul de stat al colecțiilor de animale și plante.
		Articolul 9. Interdicții de întreținere a animalelor sălbatice - Se propune înlocuirea integrală a conținutului articolului cu următoarea formulare: „Persoanele fizice nu pot deține animale din fauna sălbatică”, argumentația fiind similară cu cea referitoare la excepția privind unitățile care expun publicului cel mult 10 specii de animale sălbatice și cel mult 50 de animale.	Se acceptă Art. 9 se exclude deoarece nu este obiectul de reglementare a acestei legi.
Maria Reazanov Jurist, Master în drept civil, activist din domeniul protecției animalelor email: reazanova_mary@hotmail.com	18	Articolul 2. Noțiuni principale grădină zoologică – unitate permanentă în care se dețin animale din specii sălbatice în scopul prezentării către public pentru o perioadă de minimum 7 zile pe an, cu excepția circurilor, a magazinelor de animale de companie și a unităților care expun publicului cel mult 10 specii de animale sălbatice și cel mult 50 de animale. Propunerea de modificare: Grădina zoologică este o unitate permanentă în care sunt deținute peste 10 specii diferite de	Se acceptă Noțiunea de grădină zoologică se modifică și va avea următorul cuprins: grădină zoologică - unitate permanentă în care sunt deținute mai mult de 10 specii diferite de animale sălbatice și mai mult de 50 de animale, în scopul prezentării către public pentru o perioadă de cel

	animale sălbatice și peste de 50 de animale , în scopul prezentării către public pentru o perioadă de cel puțin 7 zile pe an. Persoanele juridice care dețin un număr mai mic de animale se încadrează în categoria „Colecțiile de animale din fauna sălbatică” și sunt reglementate de Legea 439 din 27-04-1995 regnului animal al Republicii Moldova și de alte acte normative relevante. Circuri și magazine de companii nu sunt cuprinse de noțiunea „grădină zoologică”. Totuși recomandăm că numărul speciilor și animalelor din definiția grădinii zoologice să fie exclus sau redus, pentru asigurarea bunăstării și siguranței animalelor, iar cerințele pentru o grădină zoologică fiind mai stricte decât pentru o colecție de animale	puțin 7 zile pe an cu excepția circurilor și a magazinelor zoo. Numărul de specii și de animale se menține în definiție deoarece în proiectul de lege sunt prevăzute sarcini și obligațiuni pentru grădinile zoologice. Acestea nu pot fi aceleași și pentru colecțiile mici de animale de aceea s-a inclus această delimitare.
	Propunerea: De a include noțiunea „Activitatea de cercetare a grădinii zoologice”. De exemplu: Activitatea de cercetare a grădinii zoologice – reprezintă un proces sistematic de studiu și analiză, orientat spre înțelegerea, conservarea și reproducerea animalelor sălbatice în condiții de captivitate, precum și spre dezvoltarea metodelor științifice de protecție și reabilitare a acestora. Activitatea de cercetare include: - monitorizarea parametrilor de sănătate, a comportamentului și a capacității de adaptare a animalelor; - efectuarea studiilor privind biodiversitatea și participarea la programe de conservare a speciilor rare și pe cale de dispariție; - elaborarea și aplicarea tehnicilor inovatoare de îngrijire, hrănire și întreținere a animalelor în captivitate; - schimbul de date și colaborarea științifică cu instituții de cercetare, organizații internaționale și proiecte de protecție a faunei sălbatice; - organizarea de activități educative în domeniul ecologiei,	Se acceptă. În proiectul de lege se introduce noțiunea de activitate de cercetare în grădinile zoologice care va avea următorul cuprins: activitate de cercetare în grădinile zoologice – proces sistematic, multidisciplinar de studiu și analiză, desfășurat în scopul înțelegerii comportamentului, fiziologiei și ecologiei animalelor sălbatice deținute în captivitate. Aceasta are drept scop atât conservarea speciilor amenințate cu dispariția, prin programe de reproducere controlată, cât și dezvoltarea și implementarea unor metode științifice eficiente pentru protecția, reabilitarea și reintroducerea acestora în habitatul natural, acolo unde este posibil.

	biologiei și protecției mediului. Activitatea de cercetare a grădinii zoologice trebuie să excludă în mod strict: - orice experimente care pot afecta sănătatea fizică sau psihologică a animalelor; - testarea medicamentelor, produselor medicale, cosmetice sau a altor substanțe chimice pe animale; - experimente ce implică durere, stres, suferință sau riscuri pentru viața animalelor; - orice metode inumane, neetice sau care contravin bunăstării animalelor. Activitatea de cercetare a grădinii zoologice trebuie să respecte principiile etice, standardele internaționale și legislația națională privind protecția animalelor și conservarea mediului înconjurător.	Cercetarea se concentrează, de asemenea, pe îmbunătățirea condițiilor de viață ale animalelor în captivitate, asigurându-le un mediu optim care să le susțină bunăstarea fizică și psihică, contribuind astfel la sustenabilitatea pe termen lung a diversității biologice. Art. 13. se completează cu alin. (3) „(3) Activitățile de cercetare efectuate de grădinile zoologice trebuie să excludă experimentele care pun în pericol sănătatea fizică sau psihologică a animalelor, inclusiv testarea medicamentelor, produselor medicale, cosmetice sau a altor substanțe chimice, precum și orice experimente care implică durere, stres, suferință sau riscuri pentru viața acestora, precum și utilizarea metodelor inumane, sau care contravin principiilor bunăstării animalelor.”
	Norma din proiectul de lege Articolul 3. Procedura de autorizare a grădinilor zoologice (2) Pentru obținerea autorizației de mediu, solicitantul depune o cerere conform modelului din anexa nr. 2. Propunere: Considerăm că în astfel de context, înainte de etapa depunerii cererii este necesar să formulăm cerințele, care vor fi impuse persoanelor juridice care intenționează să deschidă o grădină zoologică, fie într-un articol separat din acest proiect de	Se acceptă Proiectul de lege se va modifica luând în considerare obiecțiile propuse. Totodată, menționăm că unele obiecții nu s-au expus (deoarece acestea deja există în proiectul de lege sau în alte acte naționale) ca de exemplu obiecția:

	lege, fie în forma uneia din anexele lui. De exemplu: (2) Pentru obținerea autorizației de mediu, solicitantul depune o cerere conform modelului din anexa nr. 2 și trebuie să corespundă următoarelor cerințe: 1) Conformitatea clădirii și a teritoriului. Clădirea și teritoriul zoologicului trebuie să respecte cerințele stabilite de Guvernul Republicii Moldova, inclusiv cerințele privind condițiile de întreținere a animalelor, serviciile veterinare, siguranța vizitatorilor și a angajaților. Persoana juridică trebuie să dețină sau să închirieze un teren care să corespundă normelor de siguranță ecologică și cerințelor sanitare. Suprafața minimă a grădinii zoologice este stabilită în funcție de numărul și speciile de animale deținute, conform standardelor de întreținere a animalelor sălbatice, stabilite de Guvernul Republicii Moldova. 2) Prezența infrastructurii necesare. Persoana juridică trebuie să asigure existența pe teritoriul grădinii zoologice a spațiilor și echipamentelor necesare pentru întreținerea animalelor, desfășurarea activităților veterinare și asigurarea siguranței vizitatorilor. 2.1. Infrastructura grădinii zoologice trebuie să includă: a) voliere și zone naturale, care să asigure confortul animalelor, reieșind din necesitățile lor . voliere și zone naturale, care să reproducă condițiile naturale de habitat. Zone speciale pentru animale, unde, în caz de stres, oboseală și/sau probleme de sănătate, acestea să se poată retrage/izola de la vizitatorii grădinii zoologice. b) un cabinet/serviciu veterinar și o zonă de carantină, c)un sistem de gestionare a deșeurilor și de purificare a apei, d) un spațiu sigur pentru vizitatori. 3) Conformitatea calificării angajaților. Angajații grădinii zoologice trebuie să aibă studii superioare în	5) Asigurarea serviciilor veterinare. Persoana juridică trebuie să încheie contracte cu instituții veterinare pentru a asigura îngrijirea veterinară promptă și de calitate a animalelor din grădină zoologică sau să aibă propriul serviciu veterinar. Această prevedere este reglementată în Legea nr. 221/2007 privind activitatea sanitară veterinară. Art. 18. Ali. (2) lit. c) prevede că: Pentru obținerea autorizației sanitare veterinare agenții economici prezintă contractul de angajare/prestare servicii încheiat cu un medic veterinar.
--	--	---

	biologie, ecologie, medicină veterinară sau managementul faunei sălbatice. 4) Prezența unui program de conservare a biodiversității aprobat de organul competent în domeniul protecției mediului . Persoana juridică trebuie să elaboreze și să implementeze un program de conservare a biodiversității, destinat protejării speciilor rare și pe cale de dispariție, precum și îmbunătățirii condițiilor de întreținere a acestora în captivitate. 5) Asigurarea serviciilor veterinare. Persoana juridică trebuie să încheie contracte cu instituții veterinare pentru a asigura îngrijirea veterinară promptă și de calitate a animalelor din grădina zoologică sau să aibă propriul serviciu veterinar 6) Respectarea normelor etice. Activitatea zoologicului trebuie să respecte normele etice și principiile de tratare umană și responsabilă a animalelor. 7) Asigurarea siguranței vizitatorilor și animalelor. Teritoriul zoologicului trebuie să fie echipat astfel încât să excludă posibilitatea contactului vizitatorilor cu animalele și să asigure siguranța ambelor părți. 8) Elaborarea regulilor de vizitare a zoologicului. Persoana juridică trebuie să dezvolte și să aprobe regulile de vizitare a zoologicului, inclusiv regulile de comportament pentru vizitatori, procedura de acordare a asistenței medicale vizitatorilor etc. 9) Conformitatea cu cerințele legislației în domeniul protecției mediului. Activitatea zoologicului nu trebuie să dăuneze mediului înconjurător și trebuie să respecte cerințele legislației în acest domeniu. 10) Finanțare. a) Confirmarea resurselor financiare pentru întreținerea pe termen lung a animalelor, asigurarea bunăstării acestora. Este obligatorie existența unui fond de rezervă pentru necesități urgente, inclusiv pentru asistență veterinară și evacuarea animalelor în cazuri de urgență.	
--	--	--

	b) Persoana juridică trebuie să prezinte un plan de afaceri care să includă sursele de finanțare, planul de întreținere a animalelor, protecția mediului și dezvoltarea infrastructurii. Recomandare: Nu suntem împotriva ca lista cerințelor să fie revizuită, completată sau reformulată, însă solicităm păstrarea esenței ideilor propuse pentru cerințele impuse persoanelor juridice, bazându-ne exclusiv pe garantarea siguranței și bunăstării animalelor, în concordanță cu valorile europene și angajamentele asumate de Republica Moldova prin semnarea Acordului de Asociere. În cazul includerii în proiectul de lege a listei cerințelor față de persoană juridică, care are intenție să deschidă o grădină zoologică, ar fi bine de inclus și o normă care va prevedea că „în cazul în care persoana juridică nu corespunde cerințelor stabilite de prezenta Lege, aceasta nu poate pretinde la eliberarea autorizației”.	
	3) Noma din proiectul de lege: Articolul 4. Retragera autorizației de mediu (1) Autorizația de mediu se retrage de către Agenție la cererea titularului, la cererea IPM și/sau la cererea ANSA. Propunere de modificare: (1) Autorizația de mediu se retrage de către Agenție la cererea titularului, la cererea IPM și/sau la cererea ANSA sau în baza unei hotărâri judecătorești.	Se acceptă Textul la art. 6 (anterior art. 4) alin (1) se completează și va avea următorul cuprins: (1) Autorizația de mediu se retrage de către Agenție la cererea titularului, la cererea IPM și/sau la cererea ANSA sau în baza unei hotărâri judecătorești.

	4) Noma din proiectul de lege: Articolul 4. Retragera autorizației de mediu În cazul în care o grădină zoologică sau o parte a acesteia este închisă administratorul asigura tratamentul și relocarea animalelor deținute către o unitate autorizată desemnată de către IPM și ANSA pentru acest scop. Propunerea de modificare: de adăugat procedura, dacă administratorul nu asigură tratamentul și relocarea animalelor. De exemplu: Dacă administratorul grădinii zoologice nu asigură îngrijirea și relocarea animalelor deținute în cazul închiderii grădinii zoologice sau a unei părți a acesteia, trebuie prevăzute următoarele măsuri: - Confiscarea de urgență a animalelor – Autoritățile competente (IPM și ANSA) trebuie să aibă dreptul de a confisca animalele și de a le plasa temporar în centre de reabilitare, adăposturi specializate sau alte instituții autorizate. - Răspunderea financiară a administratorului – Persoana juridică responsabilă pentru grădina zoologică trebuie să acopere toate costurile legate de întreținerea, transportul și tratamentul animalelor. În caz de refuz, sumele necesare vor fi recuperate pe cale judiciară în mod solidar cu persoana juridică. - Sancțiuni administrative și penale – Neîndeplinirea obligației de îngrijire și relocare a animalelor atrage răspunderea administrativă și, în caz de cruzimea față de animale, sau în cazul decesului al animalelor, răspunderea penală a administratorului. - Dreptul prioritar al centrelor de reabilitare și rezervațiilor naturale – În cazul în care administrația refuză sau nu este capabilă să îndeplinească obligațiile sale, animalele vor fi transferate cu prioritate în centre de reabilitare certificate, rezervații naturale sau alte grădini zoologice care respectă standardele de bunăstare a animalelor	Nu se acceptă Nu suntem de acord cu această propunere din următoarele motive fundamentate: 1. Cadrul juridic existent deja permite intervenția autorităților - În cazul în care administratorul nu își respectă obligațiile, autoritățile competente (ANSA și IPM) au deja prerogativa legală de a interveni, inclusiv prin confiscare, relocare și aplicarea de sancțiuni. Introducerea unei liste detaliate cu măsuri în textul legii ar duce la redundanță legislativă, deoarece aceste aspecte sunt sau pot fi reglementate prin acte subsecvente (regulamente, instrucțiuni, ordine). 2. Supraîncărcarea textului legii cu detalii procedurale - Legea trebuie să stabilească principiile și cadrul general, nu proceduri administrative detaliate, care pot fi oricând modificate sau ajustate prin acte normative de rang inferior. Prevederi precum „recuperare pe cale judiciară în mod solidar” sau „dreptul prioritar al centrelor de reabilitare” sunt chestiuni tehnico-juridice ce țin de executarea și aplicarea legii, nu de conținutul ei esențial. 3. Formularea propunerii creează
--	---	--

		riscuri de ambiguități și blocaje administrative Termeni precum „confiscare de urgență”, „drept prioritar”, „centre de reabilitare certificate” sau „rezervații naturale” necesită definire clară, infrastructură existentă și capacitate de implementare, ceea ce, în contextul național actual, poate duce la dificultăți în aplicare sau chiar la blocaje în cazul închiderii unei grădini zoologice. 4. Regimul sancționator este deja reglementat prin alte legi Răspunderea financiară, administrativă și penală este deja prevăzută în legislația privind protecția animalelor și în Codul penal. Nu este necesară repetarea acestor prevederi în această lege specială, iar suprapunerea poate genera confuzie în aplicarea sancțiunilor. 5. Grădinile zoologice au caracter privat Statul nu poate interveni automat în gestionarea patrimoniului unei entități private decât în condiții expres prevăzute de lege și cu respectarea principiului proporționalității. Prevederile propuse presupun o ingerință amplă
--	--	---

		a statului în activitatea unei entități private, ceea ce ar putea ridica probleme de constituționalitate sau de interpretare legală. Propunerea, deși bine intenționată, este excesiv de detaliată pentru o lege-cadru, creează posibile conflicte juridice și funcționale, și nu respectă delimitarea între nivelul legislativ și cel de reglementare. Soluțiile propuse pot fi mai bine abordate printr-un regulament de aplicare sau instrucțiuni metodologice emise de autoritățile competente, unde se pot stabili clar procedurile de intervenție în asemenea cazuri.
--	--	---

	5) Noma din proiectul de lege: Articolul 5. Funcționarea grădinilor zoologice (19) Cerințele privind asigurarea bunăstării animalelor și siguranța publicului în grădinile zoologice sunt aprobate prin hotărâre de Guvern. Propunerea de modificat prin adăugare următoarelor: Cerințele privind bunăstarea animalelor, aprobate de Guvernul Republicii Moldova, nu pot contrazice următoarele principii minime: a) Libertatea de a nu suferi de foame și sete – asigurarea animalelor cu o alimentație echilibrată, care să corespundă nevoilor lor biologice, precum și acces constant la apă potabilă curată. b) Libertatea de a nu fi inconfortabil – asigurarea animalelor cu condiții adecvate de întreținere, inclusiv adăposturi împotriva condițiilor meteorologice, microclimat optim, zone pentru odihnă și somn. c) Libertatea de a nu simți durere, răni și boli – asistență veterinară la timp, prevenirea bolilor, îngrijire medicală adecvată și reabilitare, atunci când este necesar. d) Libertatea de a manifesta comportamente naturale – crearea condițiilor cât mai apropiate de habitatul natural, inclusiv asigurarea unui spațiu suficient pentru mișcare, grupuri sociale (dacă specia o impune) și îmbogățirea mediului. e) Libertatea de a nu simți frică și stres – minimizarea factorilor care provoacă anxietate și stres, crearea de zone retrase pentru liniștea animalelor, evitarea metodelor de întreținere care duc la suferințe psihologice. f) Interzicerea cruzimii – excluderea oricăror forme de exploatare a animalelor și de cauzare a oricăror daune acestora, precum și interzicerea utilizării animalelor exclusiv în scopuri de divertisment, fără a asigura un program de odihnă.	Se acceptă. În textul proiectul s-au operat modificările de rigoare. Totodată, la art. 7 textul se completează cu următorul alin. (6) Grădina zoologică elaborează și implementează protocoale operaționale pentru gestionarea situațiilor de urgență în scopul protejării animalelor din colecție, a personalului și a vizitatorilor.

	g) Tratarea etică a animalelor – interzicerea reproducerii animalelor, dacă nu se pot asigura condiții adecvate de întreținere sau dacă aceasta conduce la supraaglomerarea grădinii zoologice. Este interzisă eutanasierea animalelor din motive legate de lipsa de locuri sau resurse.¹ h) Interzicerea uciderii animalelor sănătoase și viabile – este interzisă uciderea, sacrificarea, eutanasierea animalelor sănătoase și viabile, care pot trăi în condiții normale, cu excepția cazurilor în care este necesară din motive medicale pentru punerea capătului suferințelor insuportabile și incompatibile cu viață. i) Controlul numărului și reproducerea – dezvoltarea și implementarea obligatorie a programelor de reglementare a reproducerii, bazate pe recomandări științifice și principii de conservare a speciilor. j) Planificarea situațiilor de urgență – existența unor protocoale clare pentru evacuarea și protejarea animalelor în caz de dezastre naturale, epidemii, incendii sau alte situații de urgență. k) Interzicerea comerțului ilegal cu animale – excluderea oricăror forme de comerț ilegal cu animale sălbatice, precum și achiziționarea animalelor din surse dubioase (de exemplu, furnizori ilegali, rețele de braconaj). l) Monitorizarea și raportarea – menținerea obligatorie a documentației privind starea de sănătate, întreținerea, mișcarea și reproducerea animalelor, precum și prezentarea de rapoarte autorităților competente.	
	6) Noma din proiectul de lege: Articolul 5. Funcționarea grădinilor zoologice (18) Grădinile zoologice colaborează cu Comitetul național de etică pentru protecția animalelor folosite în scopuri experimentale sau în alte scopuri științifice. Propunerea: de a exclude prezenta prevedere din articol. Trebuie de exclus orice experimente cu animale și de revizuit legislația în	Se acceptă Textul se va exclude

	acest sens. 7) Norma din proiectul de lege: Articolul 10. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea contravențională și penală, conform legislației în vigoare. (2) Constituie contravenții și se sancționează următoarele fapte: a) distrugerea sau deteriorarea infrastructurii grădinii zoologice care afectează viața animalelor din colecții; b) sustragerea de animale vii, pui, embrioni, ouă, icre sau alte produse biologice destinate reproducerii în captivitate; c) eliberarea neautorizată a animalelor din grădinile zoologice; d) transportarea neautorizată de animale vii sau de material reproductiv în/din grădini zoologice; e) vânzarea de animale vii din colecție sau material reproductiv către persoane fizice sau juridice neautorizate; f) organizarea de activități competitive de tipul luptelor de animale, atât în incinta grădinii zoologice, cât și în afara acesteia; g) refuzul grădinilor zoologice neautorizate de a înstrăina animalele sau eliberarea ori uciderea animalelor întreținute. h) deținerea de către persoanele fizice a animalelor interzise prevăzute la art. 15. Propunerea: de a delimita faptele care vor fi supuse reglementării legislației administrative și penale. De exemplu: Articolul 10. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea contravențională și penală, conform legislației în vigoare. (2) Constituie contravenții și se sancționează următoarele fapte: a. deținerea sau înființarea unei grădini zoologice, fără autorizație b. Distrugerea sau deteriorarea infrastructurii grădinii zoologice	Se acceptă Articolul 10 se exclude. Totodată Codul contravențional se va completa cu prevederi ce țin de încălcarea legislație privind grădinile zoologice și amendarea persoanelor fizice, cu funcție de răspundere și juridice. Totodată, proiectul de lege se completează cu un articol separat. În care sunt prevăzute interdicțiile în grădinile zoologice. Articolul 12. Interdicții Se interzic următoarele acțiuni pe teritoriul grădinilor zoologice sau în legătură cu activitatea acestora: a) distrugerea, deteriorarea sau modificarea infrastructurii grădinii zoologice într-un mod care afectează starea de sănătate, siguranța sau bunăstarea animalelor din colecție; b) sustragerea sau prelevarea neautorizată de animale vii, pui, embrioni, ouă, icre ori alte produse biologice destinate reproducerii în captivitate; c) eliberarea deliberată sau accidentală a animalelor din grădinile zoologice fără autorizarea expresă a autorităților competente;
--	---	---

	care afectează viața animalelor din colecții; Sustragerea de animale vii, pui, embrioni, ouă, icre sau alte produse biologice destinate reproducerii în captivitate, în cazuri minore; d. Eliberarea neautorizată a animalelor din grădinile zoologice, în absența intenției de a provoca daune și dacă daune nu au fost provocate sau dauna este nesemnificativă; e. Transportarea neautorizată de animale vii sau de material reproductiv în/din grădini zoologice; f. Vânzarea de animale vii din colecție sau material reproductiv către persoane fizice sau juridice neautorizate; g. Refuzul grădinilor zoologice neautorizate de a înstrăina animalele; h. Deținerea de către persoanele fizice a animalelor interzise prevăzute la art. 15 i. desfășurarea de activități economice sau recreative, de orice natura, al căror rezultat poate afecta ori afectează viața normală a animalelor (3) Constituie infracțiuni penale și se sancționează următoarele fapte: a. Organizarea de activități competitive de tipul luptelor de animale, atât în incinta grădinii zoologice, cât și în afara acesteia; b. Sustragerea de animale vii sau produse biologice cu intenția de a le vinde sau de a le folosi în scopuri ilegale; c. Eliberarea intenționată a animalelor sălbatice în natură, care poate provoca daune ecosistemului, terțelor persoane, și/sau animalelor eliberate; d. Lipsirea de viață a animalelor deținute în grădini zoologice; e. Nerespectarea normelor de siguranță care conduce la rănirea gravă sau moartea animalelor; f. Orice rănirea maltratarea, pricinuirea suferințelor fizice și/sau psihice animalelor.	d) transportarea animalelor vii sau a materialului reproductiv către sau dinspre grădina zoologică fără autorizațiile legale necesare; e) vânzarea, donarea sau transferul de animale vii ori material reproductiv din colecția grădinii zoologice către persoane fizice sau juridice neautorizate; f) organizarea, pe teritoriul grădinii zoologice, de evenimente cultural-artistice, de divertisment, muzicale, gastronomice, tematice, sportive sau de altă natură, care pot perturba liniștea, sănătatea ori comportamentul animalelor; g) utilizarea fondului financiar de rezervă în alte scopuri decât cele strict legate de întreținerea și îngrijirea animalelor din colecție; h) reproducerea necontrolată a animalelor sălbatice deținute, fără respectarea programelor de management genetic și a recomandărilor specialiștilor în domeniu; i) contactarea fizică directă a animalelor de către vizitatori, cu excepția situațiilor special amenajate și supravegheate de personal calificat; j) hrănirea animalelor de către vizitatori, cu excepția cazurilor
--	--	---

		Recomandare: dacă se va accepta o astfel de delimitare, este necesar de elaborat articole corespunzătoare, cu dispoziții detaliate și sancțiuni pentru faptele menționate, atât în cadrul codului contravențional, cât și în cadrul codului penal. Aceasta va asigura o aplicare clară și eficientă a legislației, contribuind la protejarea animalelor și la respectarea normelor de bunăstare în grădinile zoologice.	permise și controlate de personalul grădinii zoologice; k) folosirea de foc deschis, artificii sau echipamente generatoare de zgomote puternice pe teritoriul grădinii zoologice.
Cozlovshii Anastasia activist din domeniul protecției animalelor acozlovshii1992@gmail.com	19	1. Propun ca noțiunea educația ecologică care la moment sună astfel: educația ecologică – proces de învățare și conștientizare a importanței protejării mediului înconjurător, promovând cunoștințe și comportamente responsabile față de natură, resursele naturale și biodiversitate, având ca scop dezvoltarea unui comportament sustenabil și responsabil față de mediul înconjurător la nivel individual și colectiv. Să fie substituită cu: educație pentru biodiversitate - proces de educație și sensibilizare a populației în domeniul conservării biodiversității, reabilitării ecosistemelor prin promovarea soluțiilor bazate pe natură, dezvoltare competențelor în materie de durabilitate, având ca scop dezvoltarea unui comportament sustenabil și responsabil față de mediul înconjurător la nivel individual și colectiv. Motivarea amendamentului: Luând în considerație că această lege ține de Grădini zoologice și animale, este mai relevant să fie o noțiune mai aproape de subiectul animalelor. https://statistica.gov.md/ro/obiectivul-15-viata-pe-pamant-183_4513.html https://knowledge4policy.ec.europa.eu/biodiversity/eu-policies-biodiversity-education_en?utm_source=chatgpt.com	Se acceptă Textul se modifică și va avea următorul cuprins: <i>educația în domeniul biodiversității</i> – proces de educare și sensibilizare a populației cu privire la importanța protejării și conservării durabile a biodiversității și reabilitării ecosistemelor având ca scop formarea unui comportament sustenabil și responsabil față de mediul înconjurător, atât la nivel individual, cât și colectiv.
		2. Articolul 3. Procedura de autorizare a grădinilor zoologice La punctul (7) În cazul nerespectării prevederii de la alin. (6), autorizația de mediu se consideră acordată prin aprobare tacită, în	Se acceptă Alin. (7) se va exclude

	conformitate cu Legea nr. 235/2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și cu Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Propun să fie exclus din punctul (7) al Articolul 3. Procedura de autorizare a grădinilor zoologice: autorizația de mediu se consideră acordată prin aprobare tacită. De asemenea grădinile zoologice să fie puse ca excepție în Legea nr. 235/2006. Motivarea amendamentului: Animalele nu sunt acel domeniu unde autorizația trebuie emisă tacit. Țările Europene de regulă nu dau tacit autorizații. Luând în considerație că conform HOTĂRÂRII Nr. 145 din 25-08-2021, punctul 26. Ministerul colaborează cu Parlamentul în cadrul comisiilor parlamentare și ședințelor plenare, inclusiv prin reprezentantul Guvernului în Parlament, cu alte autorități ale administrației publice centrale și locale, cu mediul de afaceri, academic și societatea civilă, Ministerul Mediului poate trimite o cerere Ministerului Economiei pentru a include Grădinile Zoologice în calitate de excepție.	
	3. În Articolul 5. Funcționarea grădinilor zoologice lipsește punctul 1. De asemenea în Articolul 5. Funcționarea grădinilor zoologice, punctul 11 să fie specificat la cine se referă “proprietarului”, la cel care predă animalul sau la cel care îl primește. Și în caz de refuz, trebuie de specificat ce se întâmplă cu animalul. (11) Prin derogare de la alin. (9) animalele sechestrate de organele competente, sau animalele aduse de persoane fizice sau juridice pot fi plasate temporar sau definitiv în grădina zoologică numai cu acordul proprietarului. (care proprietar a grădinii zoologice sau a deținătorului?) Motivarea Amendamentului Pentru a nu crea confuzie trebuie de specificat la cine se referă	Se acceptă. Textul la art. 8 (anterior art. 5 alin.11) se va completa și va avea următorul cuprins: „((4) Prin derogare de la alin. (1), animalele sechestrate de organele competente, sau animalele aduse de persoane fizice sau juridice pot fi acceptate de gardina zoologică, doar numai cu acordul proprietarului grădinii zoologice.

	proprietarul. 4. Conform Articolul 5. Funcționarea grădinilor zoologice punctele: (14) Grădinile zoologice demonstrează performante în conservare, reproducere, educație și cercetare. (15) Grădina zoologică dispune de o strategie scrisă în privința educației, un program educațional activ și facilități corespunzătoare în scopuri educative. (16) Grădinile zoologice trebuie să demonstreze că sunt implicate în activități de cercetare proprii și/sau în colaborare cu instituții de învățământ superior, institute de cercetare, muzee, alte grădini zoologice din țară și străinătate, iar detalii amănunțite ale unor astfel de proiecte sunt puse la dispoziție, la cerere. Motivarea Amendamentului Nu este clar cum vor demonstra grădinile zoologice punctul 14) și 16) Prin urmare propun ca punctul 15 să fie scri în felul următor (15) Grădina zoologică dispune de o strategie scrisă în privința educației, un program educațional activ care cuprinde strategie în conservare, reproducere, educație și cercetare și facilități corespunzătoare în scopuri educative. Iar punctul 14 să fie completat în felul următor: (14) Grădinile zoologice demonstrează performanțe în conservare, reproducere, educație și cercetare, precum este prescris în punctul 15. La punctul 16 Grădinile zoologice trebuie să demonstreze că sunt implicate în activități de cercetare proprii și/sau în colaborare cu instituții de învățământ superior, institute de cercetare, muzee, alte grădini zoologice din țară și străinătate, iar detalii amănunțite ale unor astfel de proiecte sunt puse la dispoziție, la cerere precum este prescris la punctul 16. 5. La art 7.Înregistrarea animalelor punctul (4) Înregistrările conțin următoarele informații: a) denumirea comună (dacă există) și denumirea științifică a speciei;	Se acceptă Textul la art. 13 alin. (1) se modifică și va avea următorul cuprins: (1) Grădinile zoologice elaborează și implementează propria strategie de conservare care include programe de reproducere, educație și cercetare, precum și facilități pentru activitățile educative, cu scopul de a crește gradul de conștientizare ecologică în rândul publicului. Se acceptă Textul la art. 14 alin. (3) (anterior art. 7 alin.(4)) se modifică și va avea următorul cuprins: (3)
--	---	--

	b) informații despre locul de naștere al animalului (dacă este în libertate sau în captivitate), identificarea părinților dacă se cunosc, locațiile anterioare ale animalului (dacă sunt cunoscute), precum și situația populației din libertate de unde provine animalul (dacă aceasta este disponibilă). apare un șir de întrebări...luând în vedere că conform art 5) punctul ,10,11, 12 este clar stipulat de unde apar animalele în grădinile zoologice și nu este clar cum să nu fie cunoscute locațiile anterioare situația din libertate de unde provine animalul, sexul animalului. Și chiar dacă din careva motive nu se cunoaște de la început, oricum cu timpul aceste date încep a se cunoaște, spre exemplu sexul animalului. Motivarea Amendamentului Din acest motiv propun să fie completat în felul următor: Înregistrarea trebuie să includă denumirea comună, dacă este în libertate sau caprivitate, dacă sunt cunoscute locațiile anterioare ale animalului, situația din libertate de unde provine animalul, sexul animalului - toate aceste trebuie incluse. În cazul în care careva din detalii nu se cunoaște, urmează a fi completate pe parcurs îndată cum devin cunoscute.	Înregistrările conțin următoarele informații: a) denumirea comună și denumirea științifică a speciei; b) informații despre locul de naștere al animalului, indicarea părinților dacă se cunosc, locațiile anterioare ale animalului, precum și situația populației din libertate de unde provine animalul.
	6 La Articolul 10. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi g) refuzul grădinilor zoologice neautorizate de a înstrăina animalele sau eliberarea ori uciderea animalelor întreținute. Motivarea Amendamentului Pentru a nu crea confuzie propun să fie scris în felul următor: g) refuzul grădinilor zoologice neautorizate de a înstrăina animalele, eliberarea ori uciderea animalelor întreținute. Articolul se exclude Articolul 10. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi (1) Încălcarea prevederilor prezentei legi atrage răspunderea contravențională și penală, conform legislației în vigoare.	Se acceptă. Articolul 10. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi se va exclude.

		Conform cărei legislații va fi pedepsit persoana care va refuza să îndepărteze animalele pe care le ține neautorizat? Merită să fie făcute schimbări respective în codul contravențional și penal. Articolul se exclude Articolul 10. Răspunderea pentru încălcarea prevederilor prezentei legi. h) deținerea de către persoanele fizice a animalelor interzise prevăzute la art. 15. Această lege are 11 articole, nu 15.	
Karl Luganov „Societatea Umană” noci@yandex.ru	20	1. Определение “дикие животные” Комментарий: Считаю, что на данный момент определение немного имеет неясность, так как бездомные собаки и кошки, тоже могут считаться дикими животными, потому что живут в природе и ищут себе пропитание Поправка: предлагается чуть измененный вариант: “Animalele sălbătice sunt animale a căror habitat natural este sălbăticia, care pot fi în stare de libertate naturală, ținute în condiții semi-libere sau în captivitate.”	Nu se acceptă Această afirmație este incorectă din punct de vedere biologic și creează confuzie. Deși câinii și pisicile pot deveni „sălbătice” — adică pot supraviețui fără ajutorul direct al omului, în mediul natural sau urban — ele nu sunt considerate animale sălbătice în sens biologic. Aceste specii rămân, din punct de vedere taxonomic și evolutiv, animale domesticite. Ele au trecut printr-un proces îndelungat de domesticire, diferit de evoluția speciilor sălbătice, care nu au avut contact constant cu omul și nu au fost modificate prin selecție artificială. Prin urmare, prezența în sălbăticie nu modifică statutul biologic al acestor animale.
		2. Определение “зоопарки” Комментарий: Считаю что надо исключить, количественные показатели из определения. 1) Потому как могут быть и мини зоопарки, которые	Nu se acceptă. Este necesar să se indice în noțiunea de „grădini zoologice” cantitatea minimă de animale sălbătice pe care

	содержат животных в меньших количествах, но тем не менее показывают публике. 2) Нет указания в количестве и в Директиве ЕС от 1999/22, и во многих других законах ЕС 3) Кроме того, цифры “10 видов и 50 животных”, это очень большие цифры. Потому как даже если представить что содержится 1 вид животных, например львы в количестве 50 штук, это очень много животных. И тем более если показываются публике. 4) У нас есть довольно много так называемых, “мини-зоопарков”, которые выставляют животных для просмотра публике. И они тоже должны лицензироваться. Все практически учреждения что выставляют диких животных для обозрения должны быть лицензированы. Поправка: Предлагается прописать формулировку схожую с законом Великобритании https://surl.li/rdnwhz - “grădini zoologice” - înseamnă toate unitățile în care se dețin animale sălbatice în scopul prezentării către public pentru o perioadă de minimum 7 zile pe an, cu excepția circurilor, a magazinelor zoo.”	poate să o dețină o grădină zoologică. Un agent economic care deține 10 fluturi nu poate fi considerat grădină zoologică. Nu este echitabil să se impună obligativitatea respectării aceleași prevederi pentru grădinile zoologice care dețin doar 10 animale și pentru cele care dețin 1000 de animale, având în vedere diferențele semnificative în capacitatea de îngrijire, resursele disponibile și complexitatea gestionării diversității speciilor în fiecare caz.
	3. De adăugat noțiune - ”Autorizarea unităților care dețin animale sălbatice” Комментарий: Считаем правильным, добавить в определение, что значит лицензирования зоопарков и учреждений которые содержат животных. Чтобы бы она была одной из важных основ при выдаче лицензии Правка: Добавить в проект следующее определение - “Autorizarea unităților care dețin animale sălbatice- este o procedură de recunoaștere a capacității persoanelor juridice și a persoanelor fizice – de a asigura întreținerea permanentă a unui număr semnificativ de animale sălbatice vii pentru expunerea lor publică timp de șapte sau mai multe zile pe an”	Se acceptă. Articolul 2 se completează cu noțiunea: „<i>autorizarea grădinilor zoologice</i> - procedură prin care se recunoaște capacitatea persoanelor juridice de a asigura întreținerea permanentă a unui număr semnificativ de animale sălbatice vii, garantând condiții de trai și îngrijire, pentru expunerea lor publică timp de șapte sau mai multe zile pe an, în conformitate cu reglementările legale și standardele

			de bunăstare animală.
		4. Добавить art 21- Основные обязанности зоопарков Комментарий: Считаю, что было бы правильно, все же прописать в начале закона, основные обязанности зоопарка, так как это сделано в Директиве 1999/22 Чтобы основная концепция не терялась в законе а было выделена в начале. Также предлагается добавить пункт, что зоопарк еще должны выполнять роль приюта или убежища, для найденных, конфискованных или раненых животных для их реабилитации: Правка: создать art. 21 - следующего содержания: “art. 21- Principalele funcții grădinii zoologice a) Conservare a naturii, b) Educația privind protejarea naturii și a animalelor; c) Cercetare științifică studiul faunei sălbatice și elaborarea bazelor științifice pentru reproducerea lor în captivitate. d) Funcția de azil pentru animalele sălbatice confiscate, relocate sau ranite cu reabilitarea lor.”	Se acceptă În proiectul de lege s-au operat modificările de rigoare.
		5. Art. 3 - Получение авторизации Комментарии: Для получения авторизации зоопарков, зоопарки должны отвечать определенным требованиям, поэтому процедура получения авторизации должна быть очень тщательной и хорошо прописанной. В законе должно быть хорошо прописано какие документы должен предоставить зоопарк прежде чем открыться. Поправка: Добавить в арт 3 - пункт следующего содержания. “При подаче заявления на получение лицензии на деятельность заявитель должен доказать: a) что проект зоопарка соответствует требованиям, предъявляемым к плану зоопарка, b) что у него есть сотрудники, имеющие соответствующую профессиональную квалификацию для	Se acceptă. Textul la art. 5 (anterior alin. (4) art. 3) se modifică după cum urmează: (5) La cerere se anexează: a) copia autorizației sanitare veterinare eliberată de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare – ANSA); b) confirmarea bancară precum că grădina zoologică posedă resurse financiare pentru întreținerea pe termen de un 1 an ale animalelor sălbatice indicate în cerere în

	работы в зоопарке с теми животными которых собирается держать зоопарк, согласно поданному заявлению на получение лицензии c) что у него есть достаточные финансовые ресурсы для строительства зоопарка и выполнения задач d) предоставить стратегический план проект научной деятельностью, которой они хотят заниматься на ближайшие 3 года e) предоставить образовательный план f) представить что у него есть план спасения животных на случай землетрясений, наводнений g) что у него есть финансовые средства или страховка на животных в случае если зоопарк закроют или животных надо будет содержать пока не перевезут в другое место h) предоставить документ что ближайшие соседи не против, нахождения рядом зоопарка i) разрешения от пожарных	condiții optime de sănătate; c) confirmarea bancară a creării fondului financiar de rezervă pentru necesități urgente, inclusiv pentru asistență veterinară și evacuarea animalelor în cazuri de urgență care constituie 5% din suma indicată în confirmarea bancară prevăzută la lit. b); d) planul de afaceri care include planul de întreținere a animalelor, protecția mediului și de dezvoltare a infrastructurii.
	6. Указать более детально, процедуру получения авторизации Комментарий: Считаю необходимо утвердить, отдельный акт, в котором будет прописано весь перечень документов представляемых при подаче заявления на получение лицензии, порядок рассмотрения заявления и порядок выдачи лицензии на деятельность По примеру закона Эстонии: https://www.riigiteataja.ee/akt/13136514 Правка: Внести следующий пункт в art.3: ” Procedura de examinare a cererii și procedura de eliberare autorizației pentru activitate grădinelor zoologice este aprobată de către Guvern”.	Se acceptă Textul la art. 5 Procedura de autorizare se va modifica
	7. Aviz de conformitate de mediu art.3 alin (5) Правка: Прописать точно что включает в себя “авиз де конформитате” указанный в art.3 alin (5) от агентства окружающей среды, его форму или ссылку на него. А также	Se acceptă Textul la alin. (6) art. 5 se va completa și va avea următorul cuprins: (6) În procesul de

		внести этот авиз в список необходимых документов для получения окончательной авторизации для открытия зоопарка.	autorizare a grădinii zoologice Agenția solicită de la Inspectoratul pentru Protecția Mediului (în continuare – IPM) avizul de stabilire a conformității privind protecția mediului și utilizării raționale a resurselor naturale a respectivei grădini zoologice, modelul căruia se elaborează și aprobă de IPM.
		8. Убрать понятие, “ aprobarea tăcită”- art. 3 alin (7) Комментарии : По причине того, что животные это живые существа, и за их жизнь и здоровье нужно нести серьезную ответственность, а учреждения которые собираются содержать животных, должны создавать необходимые условия содержание. Процедура получения авторизации либо должна быть одобрена или должна получать аргументированный отказ. Нельзя использовать процедуру авторизации “тэчитэ” Выдача авторизации тэчитэ может привести к тому, что будет специально затягиваться процедура, а после чего, по этой статье выдаваться авторизации и тем учреждениям что не соответствуют условиям содержания Правка 1: Убрать в art. 3 alin (7) Правка 2: Параллельно внести предложение по изменению закона о предпринимательстве и добавить в исключения, что учреждения которые содержат животных, не могут получать авторизации “тэчитэ”	Se acceptă Prevederea cu privire la aprobarea tacită se va exclude.
		9. Art 3 alin (8) Комментарий: Не очень понятна эта формулировка. Про что (8) Autorizația de mediu conține cerințe specifice pentru verificarea respectării prevederilor articolului 6. Правка: Считаю необходимо написать, подробно, что за	

		cerintele specifice	
		10. Создание комиссии на рассмотрение заявки по получение авторизации Комментарий. Исходя из опыта других стран, считаем что необходимо чтобы окончательное разрешение на выдачу лицензии на работу зоопарков, было одобрено специально созданной комиссией: в состав которых входили бы представители: Министерство Окружающей Среды, Инспекторат Экологии, Ветврачи, Эксперты по диким животным (можно международные), Консультативный Совет по защите животных и представители общественных организаций по защите. Примеры таких комиссий есть в некоторых странах Европы, и работают наподобие Комитета по Этике по защите лабораторных животных. Очень важно, чтобы свое мнение об открытии зоопарка, давали свое мнение и ученые и представители организаций по защите животных Поправка: Внести в art 3 alin (10) следующего содержания “ art. 3 alin (10) Окончательное разрешение на выдачу лицензии по открытию зоопарка, выдается после одобрения специальной Комиссии по зоопаркам и коллекциям животных” https://www.riigiteataja.ee/akt/13136514	Nu se acceptă Conform proiectului de lege propus Autorizație de mediu este eliberată de către Agenția de Mediu. În art. 5 și art. 6 este clar prevăzută procedura de autorizare și de retragere a autorizației de mediu.
		11. Авторизация только на определенные виды животных Комментарий: Необходимо прописать, что авторизация зоопаркам, выдается только на те виды и количество животных, которые были указаны в заявлении на подачу авторизации и только при наличии необходимых условий на их содержание. Приобретения любого другого вида животного, только через подачу нового заявления в Специальную комиссию и доказательства наличие необходимых условий. Зоопарки не должны превращаться в место, где привозят и	Se acceptă În cererea pentru obținerea autorizației de mediu este prevăzută indicarea „speciilor de animale care urmează să fie ținute în captivitate” și „cantității de animale care urmează să fie ținute în captivitate”. Totodată, propunerea de a autoriza grădina zoologică din nou odată cu primirea fiecărui animal susținem

	привозят животных,а потом окажется что нет мест и условий для их содержания и разведения. Из-за чего животные либо будут находиться в плохих условиях содержания или даже погибать. А перевести животное не будет куда. Поэтому важнее предотвращать чем бороться потом с последствиями. Правка: Внести пункт в Art. 3 alin (11) следующего содержания: “(11) Autorizația se dă numai se dă numai la un anumit număr de animale și de anumită specie, care au fost indicate la cerere la deschiderea gradinii zoologice, și numai pentru acele animale pentru care au condiții necesare. La fiecare animale noi sau în număr mai mare de care este indicat în autorizare, trebuie să fie depusă cererea la ministerul mediului”	că este exagerată. De exemplu, în cazul în care în grădina zoologică este adus un animal confiscat de către organele de control, proprietarul autorizației este obligat să obțină o nouă autorizație. Considerăm că această cerință nu este logică, întrucât nu ar trebui să existe obligația de a solicita o autorizație suplimentară pentru un animal adus de autorități, care nu a fost inițial planificat în cadrul unității. Aceasta ar impune proceduri administrative suplimentare inutile și ar putea crea un context birocratic ne sustenabil pentru grădinile zoologice.
	12. Отказ в выдаче лицензии на зоопарки Комментарий: Необходимо прописать статью в которой будет указано, причины отказа в получение авторизации для зоопарков. По примеру закона о зоопарках Англии. Правка: Добавить в art.3 часть (12) и (13) со следующим содержанием “(12) В выдаче авторизации может быть отказано если: a) Создание или продолжение деятельности зоопарка может нанести вред здоровью или безопасности лиц, проживающих по соседству с зоопарком, или серьезно повлиять на поддержание правопорядка. b) Если они не уверены в том, что обязательства предусмотренные этим законом будут реализованы в зоопарке удовлетворительным образом.	Se acceptă În proiectul de lege, la articolul 5, este prevăzută procedura de obținere a autorizației de mediu. (7) Autorizația de mediu este eliberată de către Agenție în baza documentelor prevăzute la alin. (3), alin. (5) și alin. (6). (8) Cererea de eliberare a autorizației de mediu pentru grădina zoologică se examinează de către Agenție în termen de 60 de zile lucrătoare de la depunerea cererii și, după caz, în termen de 5 zile, se

	c) Если они не удовлетворены тем, что стандарты размещения, укомплектования персоналом или управления являются достаточными для надлежащего ухода и благополучия животных или любого из них или иным образом для надлежащего функционирования зоопарка. d) Если заявитель (если заявителем является юридическое лицо) или любой директор, менеджер, секретарь или другое аналогичное должностное лицо органа, или любой человек, работавший смотрителем в зоопарке, был осужден за правонарушение, предусмотренное настоящим Законом или за любое другое правонарушение, связанное с жестоким обращением с животными. (13) В случае отказа в выдаче лицензии он должен направить заявителю по почте письменное заявление с указанием причин отказа.”	emite autorizația sau se comunică în scris refuzul de eliberare a acesteia.
	13. Увеличить сроки на получение авторизации для открытия зоопарка Правка: - Внести изменение, что сроки на авторизацию выдаются в течение минимуму 90 дней. Аргументация: Считаем, что рассмотрение заявления на получение авторизации, должна более продолжительный срок, так как требует тщательной проверки всех необходимых условий. Например в Германии, Италии, Франции, Испании, сроки на получение авторизации на открытие зоопарка может быть от 6 месяцев до 2х лет, пока будут проверены, все необходимые процедуры. И кроме того проведены общественные консультации.	Se acceptă Termenul a fost modificat „60 de zile”.
	13. Разрешение от АНСА! Комментарий: Не очень понятно, что включает в себя проверка от АНСА, что они проверяют, у нас образуется серая зона. Есть ли у них шаблон-форма, на основании которого они проверяют зоопарки. Насколько известно, у	Se acceptă Lista de control a grădinilor zoologice va fi elaborată de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA), în

	них нет такой формы, а есть только по фермам. В то время как хищники не относятся к фермерским животным. А не должно быть серых зон. И у нас выходит, что АНСА что-то проверяет, никто не знает что и потом мы на основании ее авторизации даем разрешение Правка: - Необходимо точно прописать, какие документы проверяет АНСА для открытия зоопарка. Шаблон на основании которого они проверяют зоопарк, форма его должна быть опубликована. - Форму эту надо разработать Министерству Окружающей среды, совместно с АНСА, чтобы учесть все условия что нужны для содержания животных - Также все же должна быть общая комиссии, которая проверяет сразу все документы. А когда по отдельности, могут возникать пробелы.	conformitate cu prevederile actelor normative naționale în vigoare din domeniul protecției și bunăstării animalelor. Odată cu adoptarea prezentei legi și aprobarea hotărârii de guvern pentru punerea sa în aplicare, ANSA va dispune de cadrul legal necesar pentru elaborarea și implementarea unei liste de verificare standardizate, care va permite evaluarea unitară a respectării cerințelor legale de către grădinile zoologice din Republica Moldova.
	14. Art 3 alin (14) - добавить Комментарии: Зоопарки должны иметь - страховку гарантирующей уход и благополучие животных в зоопарке, который вынужден закрыться, или в случае природных катаклизмов, также их гуманное перемещение в другие соответствующие учреждения на период возможного длительного закрытия. И этот полис должен быть представлен как до открытия зоопарка, так и ежегодно его представлять, что он продлен Поправка: Внести в Art 3, alin (14) со следующим - ” alin (14) Grădinile zoologice trebuie să aibă polis de asigurare care să garanteze îngrijirea și bunăstarea animalelor din grădina zoologică în cazul în care aceasta este nevoită să se închidă sau în situații de calamități naturale, precum și transferul lor uman în alte instituții autorizate, pe perioada unei posibile închideri îndelungate. Aceasta poliță trebuie prezentată atât înainte de autorizarea grădinii zoologice, cât și anual, pentru	Se acceptă Art. 5 alin. (5) se completează cu următorul text: b) confirmarea bancară precum că grădina zoologică posedă resurse financiare pentru întreținerea pe termen de un 1 an ale animalelor sălbatice indicate în cerere în condiții optime de sănătate; c) confirmarea bancară a creării fondului financiar de rezervă pentru necesități urgente, inclusiv pentru asistență veterinară și evacuarea animalelor în cazuri de urgență care constituie 5% din suma indicată în confirmarea bancară prevăzută la lit. b);

		a confirma că a fost prelungită.”	
		15. Art 3 alin (15) - добавить Комментарии: Зоопарки должны делать ежегодные отчисления, на поддержание сохранения видов in situ. Потому что это одна из главных целей, сохранение биоразнообразия в природе. Правка: Добавить в Art 3 alin (15) со следующим содержанием: - “(15) Grădinile zoologice sunt obligate să efectueze anual contribuții financiare pentru conservarea speciilor in situ, reprezentând o parte din veniturile obținute din activitatea grădinii zoologice.”	Nu se acceptă Nu se poate de pus în sarcina grădinilor zoologice această prevedere deoarece grădinile zoologice sunt entități private.
		16. De adaugat în art. 3 alin (16) Комментарии: Считаю необходимо прописать, на какой срок выдается авторизация на деятельность зоопарков. Правка: Добавить в art.3 alin (16) со следующим содержанием ”(16) Autorizație pentru funcționarea gradinii zoologie se dă pentru un termen de 2 ani”	Se acceptă La art. 17 În tabelul de la alin. (4) termenul de valabilitate a autorizației este de „termen nelimitat.”
		17. Articolul 4. Retragerea autorizației de mediu Комментарий: Считаю что надо добавить и другие мотивы аннулирования авторизации не только на основании заявления АНСА или медиу. К примеру может быть жестокое обращение с животными, и это выявило полиция. Ведь не все статьи жестокого обращения с животными проверяет АНСА. или могут быть нарушены другие серьезные статьи. Или может быть заявление общественности. Или от налоговой. Или может само предприятие ликвидируется То есть заявления могут поступать не только от АНСА или инспектора окружающей среды. Кроме того, считаем что заявления об отзыве авторизации, должна принимать специализированная комиссия, о которой	Se acceptă. Textul la art. 6. Alin.(1) se modifică și va avea următorul cuprins. (1) Autorizația de mediu se retrage de către Agenție la cererea titularului, la cererea IPM și/sau la cererea ANSA, sau în baza unei hotărâri judecătorești.

		писалось выше, и она должна решать окончательно. Потому что отзыв авторизации это еще и угроза жизни животным. Правка: - добавить в каких случаях может быть отозвана авторизации еще (случай жестокого обращения или нарушение других законов)	
		18. Art. 4 alin (10) Комментарии: Необходимо прописать, каким образом будет происходить изъятие животных из зоопарка, если будет отозвана лицензия или часть животных необходимо будет переместить. Процедура должна быть очень хорошо и тщательно прописана, и лучше чтобы была прописана в отдельном документе. В связи с чем предлагается следующая поправка. Правка: Добавить alin (10), следующего содержания: - “Retragerea (sechestrarea) animalelor din grădină zoologică se realizează în conformitate cu procedura de retragere a animalelor din unitățile care dețin animalele elaborată de Ministerul Mediului și aprobată de Guvern”	Se acceptă. Art. 6 (anterior art. 4) se completează cu alin. (8) cu următorul cuprins: ” (8) Procedura de relocare a animalelor deținute din grădina zoologică sau dint-o parte a acesteia care se încheie, către o unitate autorizată se elaborează și se aproba de către ANSA.”
		19. Art. 4 alin (11) - de adaugat - Protejarea de stat Комментарий: Необходимо добавить пункт, что в случае закрытия зоопарка или его части, или в случае изъятия животных, государство перед под свой постоянный контроль содержание животных в закрытом зоопарке или перемещаемых или конфискованных. Правка: добавить в art.4 alin (11) следующего содержания: “(11) Ministerul Mediului și Comisia de grădini zoologice, trebuie să preia sub controlul permanent întreținerea animalelor în grădinile zoologice închise, sau asupra animalelor confiscate ori transportate în alte unități autorizate până la normalizarea situației”	Nu se acceptă. Propunerea nu se acceptă deoarece gestionarea animalelor în cazurile de închidere a grădinilor zoologice, confiscare sau relocare este deja reglementată prin cadrul legal existent, care stabilește responsabilitățile autorităților competente (precum ANSA sau alte instituții specializate). Introducerea unei prevederi privind „controlul permanent” din partea Ministerului Mediului sau a Comisiei pentru grădini zoologice ar crea o

		suprapunere instituțională și ar genera ambiguități în aplicarea responsabilităților. În plus, formularea „control permanent” este neclară juridic și greu de implementat practic, având în vedere caracterul temporar și specific al acestor situații (închidere, confiscare, relocare). Măsurile de protecție trebuie să fie adaptate fiecărui caz concret și coordonate între autoritățile competente, nu instituite generic printr-un articol rigid
	20. Art. 5 alin 11 - (11) Prin derogare de la alin. (9) animalele sechestrate de organele competente, sau animalele aduse de persoane fizice sau juridice pot fi plasate temporar sau definitiv în gardina zoologică numai cu acordul proprietarului. Комментарий: Считаю что надо прописать, более точно с согласия кого, животного или зоопарка. Чтобы не было разных чтений, прописать более точно. Правка: Предлагаю заменить слова ”proprietarului” на слова “Grădiniei Zoologice” будет выглядеть так: ”(11) Prin derogare de la alin. (9) animalele sechestrate de organele competente, sau animalele aduse de persoane fizice sau juridice pot fi plasate temporar sau definitiv în grădina zoologică numai cu acordul Grădinii Zoologice”	Se acceptă Textul la alin. (4) art. 9 se modifică și va avea următorul cuprins: (4) Prin derogare de la alin. (1), animalele sechestrate de organele competente, sau animalele aduse de persoane fizice sau juridice pot fi acceptate de gardina zoologică, doar numai cu acordul proprietarului grădinii zoologice.
	21. Art. 5 alin 14 - “(14) Grădinile zoologice demonstrează performanțe în conservare, reproducere, educație și cercetare.” Комментарий: Не очень понятно, определение этого пункта, о чем идет	Se acceptă. Textul se va exclude

		речь. Кому показывают перформанс, в какой форме. Обычным людям или министерству. Правка: Предлагаем, чтобы зоопарки давали ежегодные отчеты о своей научной деятельности, отчеты о своих успехах по сохранению биоразнообразия, научной деятельности.	
		22. Art. 5 alin (19) - (19) Cerințele privind asigurarea bunăstării animalelor și siguranța publicului în grădinile zoologice sunt aprobate prin hotărâre de Guvern. Комментарий: Считаю что нужны черинцеле не только для животных в зоопарках, но и для всех диких животных содержащихся в неволе. Потому что не важно они в зоопарке они или нет, нормативы для диких животных должны быть одни и те же. А также необходимо прописать, кто разрабатывает эти нормативы, по нашему мнению, это должно быть Министерство Окружающей среды, так как больше знает про область диких животных. Правка: предлагаю следующую формулировку этого пункта - “(19) Normele privind asigurarea bunăstării animalelor sălbatice întreținute sunt elaborate de Ministerul Mediului și sunt aprobate prin hotărâre de Guvern.”	Se acceptă. La art. 7 alin.7 (anterior art.5 alin.(19) textul se modifică și va avea următorul cuprins: (7) Cerințele privind bunăstarea animalelor sălbatice deținute în captivitate, precum și măsurile pentru siguranța publicului în grădinile zoologice, sunt elaborate de Ministerul Mediului și aprobate prin hotărâre de Guvern.”
		23. Art.5 alin (20) - De adăugat alin nou Комментарии: Обязательно нужно прописать что ответственность за благополучие содержащихся животных лежит на всем персонале который взаимодействует или наблюдают за животными. Они должны создавать условия, не обращаться так чтобы животным это доставляло проблемы, или сообщать если животные заболели и им нужна помощь Правка: Предлагается добавить в Art.5 alin (20) со следующим содержанием:	Se acceptă Proiectul de lege se completează cu art. 9 cu următorul cuprins: „Articolul 9. Personalul grădinii zoologice (1) Grădina zoologică angajează personal calificat și în număr suficient pentru a acoperi toate activitățile desfășurate în cadrul unităților, asigurându-se astfel că

	- (alin 20) Responsabilitatea pentru controlul bunăstării animalelor din Grădina Zoologică revine personalului, inclusiv îngrijitorilor, curatorilor și medicilor veterinari, prin efectuarea evaluărilor zilnice ale stării acestora.”	standardele de îngrijire a animalelor și de siguranță sunt respectate în permanență. (2) Grădina zoologică organizează cursuri de instruire și perfecționare pentru angajați, având ca scop dezvoltarea competențelor profesionale și creșterea standardelor de îngrijire a animalelor (3) Cursurile de instruire și perfecționare prevăzute la alin. (2) vor include următoarele componente: a) îngrijirea generală a animalelor – subiecte precum dieta, monitorizarea comportamentului, igiena, utilizarea echipamentului de protecție și observarea semnelor de boală; b) specializare pe specii – comportament, biologie, nevoi dietetice și medicale specifice, tehnici de manipulare și crearea unui mediu naturalizat pentru fiecare specie; c) sănătatea animalelor – monitorizarea semnelor vitale, administrarea medicamentelor, colaborarea cu medicul veterinar și prevenirea bolilor zoonotice; d) conservare și protecția mediului – rolul grădinii zoologice în
--	--	--

		protejarea biodiversității, conservarea speciilor pe cale de dispariție și implicarea în proiecte de cercetare; e) reacție în urgențe – instruire pentru intervenții rapide și acordarea de ajutor pentru animale și vizitatori; f) comunicare și educație pentru vizitatori – informarea corectă despre animale și conservare, gestionarea comportamentului vizitatorilor și promovarea mesajelor educaționale. (4) Angajații grădinii zoologice respectă normele etice și principiile de tratare umană și responsabilă a animalelor.
	24. Art.6 alin (f) - de modificat f) să adăpostească animale în condiții care să corespundă cerințelor biologice și de conservare ale fiecărei specii; Комментарий: Надо добавить что и обеспечения индивидуальных потребностей, так как могут быть животные имея какую-то особенность в развитии или травму конечностей. И им надо создать необходимые условия. А также заменить слово “de conservare”, потому что может создать разные понимания формулировок. Правка: предоставить Art.6 alin (f) в следующем виде: “(f) să adăpostească animale în condiții care să corespundă cerințelor lor biologice, de specie și individuale”	Se acceptă Textul la art. 13 alin. (5) lit. f) se modifică și va avea următorul cuprins: f) să adăpostească animale în condiții care să corespundă nevoilor fiziologice, etologice, mentale și sociale ale fiecărui individ, luând în considerare specificul speciei.
	25. În art.6 de adăugat lit t) Комментарий: необходимо прописать, что зоопарки должны принимать меры предотвращающие бесконтрольное	Se acceptă Art. 11 (anterior art. 6) se completează cu următorul text: h)

	размножение животных. Правка: Добавить în art.6 lit (t) со следующим содержанием: ”t) Grădinile zoologice întreprind măsuri pentru a preveni înmulțirea necontrolată a animalelor întreținute”	reproducerea necontrolată a animalelor sălbatice deținute, fără respectarea programelor de management genetic și a recomandărilor specialiștilor în domeniu;
	26. În art.6 de adăugat lit u) Комментарий: Зоопарки обязаны ежегодно публиковать в открытом доступе информацию о: побегах или гибели животных, а также информацию, о приобретении или передачи животных. Правка: Добавить в art. 6 alin (1) litera u) со следующим содержанием: ”u) Grădinile zoologice sunt obligate să publice anual, în acces deschis, informații despre: evadările sau decesul animalelor, precum și informații despre achiziționarea sau transferul animalelor.”	Se acceptă. Art. 15 (anterior art.8) se completează cu următorul cuprins: ((5) Lista prevăzută la alin. (2) se publică de către Grădina Zoologică pe pagina sa web oficială nu mai târziu de 1 martie a anului următor celui la care se referă lista.
	27. Art 6 alin(2) - добавить - пункты про запреты - Комментарий: Необходимо прописать в законе что запрещено делать зоопаркам. Правка: Добавить в art.6 alin (2) со следующим содержанием “ (2) Зоопаркам запрещается a) Приобретать или содержать диких животных если нет соответствующих условий b) Приобретать виды животных которые не указаны в авторизации c) Держать большее количество животных чем то которое указано в авторизации d) Жестоко обращаться с животными e) Обрезать крылья содержащимся птицам f) Создавать передвижные выставки и передвижные зоопарки g) Продавать животных юридическим и физическим	Se accept. Textul proiectului de lege se completează cu art. 12 cu următorul text: Articolul 12. Interdicții Se interzic următoarele acțiuni pe teritoriul grădinilor zoologice sau în legătură cu activitatea acestora: a) distrugerea, deteriorarea sau modificarea infrastructurii grădinii zoologice într-un mod care afectează starea de sănătate, siguranța sau bunăstarea animalelor din colecție; b) sustragerea sau prelevarea neautorizată de animale vii, pui, embrioni, ouă, icre ori alte produse

	лицам. biologice destinate reproducerii în captivitate; c) eliberarea deliberată sau accidentală a animalelor din grădinile zoologice fără autorizarea expresă a autorităților competente; d) transportarea animalelor vii sau a materialului reproductiv către sau dinspre grădina zoologică fără autorizațiile legale necesare; e) vânzarea, donarea sau transferul de animale vii ori material reproductiv din colecția grădinii zoologice către persoane fizice sau juridice neautorizate; f) organizarea, pe teritoriul grădinii zoologice, de evenimente cultural-artistice, de divertisment, muzicale, gastronomice, tematice, sportive sau de altă natură, care pot perturba liniștea, sănătatea ori comportamentul animalelor; g) utilizarea fondului financiar de rezervă în alte scopuri decât cele strict legate de întreținerea și îngrijirea animalelor din colecție; h) reproducerea necontrolată a animalelor sălbatice deținute, fără respectarea programelor de management genetic și a recomandărilor specialiștilor în domeniu; i) contactarea fizică directă a
--	--

		animalelor de către vizitatori, cu excepția situațiilor special amenajate și supravegheate de personal calificat; j) hrănirea animalelor de către vizitatori, cu excepția cazurilor permise și controlate de personalul grădinii zoologice; k) folosirea de foc deschis, artificii sau echipamente generatoare de zgomote puternice pe teritoriul grădinii zoologice.
	28. Art 7. Înregistrarea animalelor Комментарии: Считаю что весь учет животных, должен происходить обязательно и в электронной форме. Формы и учет для зоопарков должны быть едиными, чтобы потом не было что каждый зоопарк ведет учет так как ему вздумается. И было легко анализировать все отчеты. Поэтому формы учета, должно разработать Министерства Окружающей Среды. Правка: Считаю внести следующие поправки: 1) alin(5) ”Toată evidența animalelor întreținute se efectuează în forma electronică” 2) alin(6) ”Regulile și formele de evidența animalelor sălbatice întreținute se elaborează de către Ministerul Mediului”	Se acceptă. Textul la art. 14 (anterior art. 7 alin. (2)) se modifică și va avea următorul cuprins. (2) Înregistrările sunt efectuate în format electronic, actualizate constant, păstrate într-o arhivă accesibilă timp de cel puțin 10 ani după care sunt arhivate pe termen lung într-un format sigur pentru a preveni degradarea acestora.
	29. Art.7 alin (4) litera k) Комментарии: В структуру регистрации животного следует добавить, если животное инвазивное или нет. Правка: Добавить в art.7 alin (4) literu k) cu următorul conținut - ”k) de indicat dacă animalul este de specie invazivă”	Se acceptă. Art. 14 se completează cu lit. l) cu următorul cuprins. l) informații dacă specia este invazivă pe teritoriul național.
	30. Art 8. Lista colecției 1) Art. 8 alin (1) Комментарий: Как уже писалось выше, считаю необходимо	Nu se acceptă A se vedea comentariile de mai sus.

	убрать эту цифру по животным, во многих странах она не указана, и даже 50 видов одного животного это уже очень много! 50 львов или 50 тигров, или даже 10. Вообще все заведения что показывают животных публике должны быть лицензированы. Также считаю, что зоопарки должны представлять вообще весь список содержащихся животных. Правка: Предлагаем следующую формулировку - alin (1) ”Animalele din speciile sălbatice aflate în grădinile zoologice precum și animalele din unitățile care expun publicului, se consideră colecție de animale din fauna sălbatică și sunt înregistrate de către Agenție în Registrul de stat al colecțiilor de animale și plante. - alin (5) ”Cu lista animalelor sălbatice întreținute, se prezintă și lista tuturor animalelor întreținute”	
	31. Art. 8 alin - (Important) ! Комментарии: И все же по всем формам отчета, необходимо разрабатывать отдельный документ. В котором необходимо прописать - акты приема животных - акты рождения животного - акт смерти животного - акт смерти или передачи животного - акт побега животного - и другие Правка: - alin (6) ”Regulile și formele de evidență animalelor sălbatice întreținute se elaborează de către Ministerul Mediului”	Se acceptă Art. 14 se completează cu alin. (4) cu următorul cuprins: (4) Modelul certificatelor de primire, naștere, deces, transfer sau evadare a animalelor din colecția de animale din grădina zoologică sunt elaborate de Agenție
	32. Запреты на содержание некоторых видов животных Комментарий: Считаю что необходимо дополнить список животных запрещенных к содержанию физическими лицами. А также он должен быть действителен и для юридических лиц.	Se acceptă. Articolul 9. Interdicții de întreținere a animalelor sălbatice se va exclude din proiect deoarece nu este obiectul de reglementare a acestei

	И прописать животных которых запрещено содержать в зоопарках Потому что, в нашей стране нет необходимых условий, или их очень сложно создать. Или учитывать что если будем закрывать зоопарки, нет возможности размещать в другом месте у нас. Список составлен на примере Закона Австрии: https://surl.li/nbiguy Правка: Предлагается в статью 9 представить в следующем виде ”Art.9 (1) Persoanele fizice și juridice nu pot deține următoarele specii de animale din fauna sălbatică după cum urmează: a) speciile de animale care necesită protecție strictă, incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova cu gradul de vulnerabilitate – critic periclitate, periclitate și vulnerabile; b) speciile de animale care necesită protecție strictă incluse în Cartea Roșie a IUCN cu gradul de vulnerabilitate – critic periclitate, periclitate și vulnerabile. c) toate speciile de primate; d) toate speciile de păsări de pradă, cu excepția păsărilor de vânătoare în conformitate cu prevederile Legii 5/2024 e) toate speciile de reptile veninoase și pitoni. f) Однопроходные (Monotremata), все виды; g) Шерстокрылы (Dermoptera), все виды; h) Xenarthra, все виды; i) Панголины (Pholidota), все виды; j) Циветты (Viverridae), все виды; k) Гиены (Hyaenidae), все виды; l) Хищные собачьи (Canidae), за исключением лисицы (Vulpes vulpes); m) Большие кошки (Pantherini), все виды; n) Малые кошки (Felini), все виды,	legi.
--	---	-------

	o) Гепард (<i>Acinonyx jubatus</i>); p) Ursidae, все виды; q) Рыжий кот (<i>Ailurus fulgens</i>); r) Бамбуковый медведь (<i>Ailuropoda melanoleuca</i>); s) Морские млекопитающие все виды t) Трубкозубовые (<i>Tubulidentata</i>), все виды; u) Носороги (<i>Rhinocerotidae</i>), все виды; v) Тапиры (<i>Tapiridae</i>), все виды; w) Бегемоты (<i>Hippopotamidae</i>), все виды; x) Жирафы (<i>Giraffidae</i>), все виды; y) Хоботные, все виды. z) Животные, находящиеся под охраной международных конвенций (например, виды, включенные в списки CITES), для содержания которых требуются специальные лицензии aa) Другие виды диких животных, естественным образом обитающие в природе, содержание которых в неволе может привести к угрозе безопасности людей (2) Grădinilor zoologice este interzis de ținut următoarele animale: a) слонов; b) тигров, львов, гепардов (кроме действующего зоопарка) c) дельфинов и все виды морских млекопитающих d) животные запрещенные к содержанию посредством Директивы ЕС и Конвенции CITES, за исключением случаев, если это относится к программе сохранения вида или его выращиванию, и это подтверждено документально	
	33. Articolul 10 - Amenzi Комментарии: Что касается штрафов, считаем чтобы данный Закон был рабочий, необходимо в короткое время подготовить параллельный документ для добавления в Кодекс о Правонарушениях или в Уголовный Кодекс, с	Se acceptă Art. 10 se exclude. Totodată s-au prezentat propuneri de modificare a Codului Contravențional în felul următor:

	видами штрафами по нарушениям закона о зоопарках. Правка 1: Создать проект об изменении Кодекса о правонарушениях и Уголовного Кодекса о внесении штрафов за нарушения закона о зоопарках. Правка 2: Добавить следующие пункт в статью о штрафах - “Допущения бегства животных приравнивается к жестокому обращению с животными”	Articolul 138 ¹. Încălcarea regulilor de întreținere a animalelor în grădinile zoologice. (1) Distrugerea sau deteriorarea infrastructurii grădinii zoologice care afectează viața animalelor din colecție se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (2) Sustragerea de animale vii, pui, embrioni, ouă, icre sau alte produse biologice destinate reproducerii în captivitate se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (3) Eliberarea neautorizată a animalelor din grădinile zoologice se sancționează cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități
--	--	---

		convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (4) Transportarea neautorizată de animale vii sau de material reproductiv în/din grădini zoologice se sancționează cu amendă de la 50 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (5) Vânzarea de animale vii din colecție sau material reproductiv către persoane fizice sau juridice neautorizate se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 180 la 300 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (6) Organizarea de activități competitive de tipul luptelor de animale sălbatice, atât în incinta grădinii zoologice, cât și în afara
--	--	---

		acesteia se sancționează cu amendă de la 150 la 250 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 200 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 600 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (7) Refuzul grădinilor zoologice neautorizate sau închise un urma retragerii autorizației de mediu de a înstrăina animalele întreținute se sancționează cu amendă de la 400 la 1000 de unități convenționale aplicată persoanei juridice. (8) Organizarea de evenimente cultural-artistice și a activităților de divertisment precum cele muzicale, gastronomice, tematice și sportive pe teritoriul grădinilor zoologice se sancționează cu amendă de la 80 la 100 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 100 la 200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 300 la 600 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.
	34. Comisii de inspectarea cu reprezentanții internaționali Комментарий: Считаем, что основываясь на опыт некоторых Европейских стран, хорошо к проверкам зоопарка, особенно	Nu se acceptă Cadrul legal național prevede deja structura și componența comisiilor

	перед их открытием привлекать международных европейских экспертов, которые имеет опыт в работе зоопарков и содержание диких животных. Или представителями Европейской Ассоциации Зоопарков. Это поможет нам содействовать тому, чтобы создавались современные зоопарки, с хорошими условиями и избегать коррупции. Правка: Добавить в статью что для инспекции Зоопарков приглашаются и международные европейские эксперты для анализа работы зоопарков и проверки необходимых условий.	de inspecție, iar autoritățile competente (precum ANSA) dispun de specialiști calificați în domeniul bunăstării animalelor, siguranței și sănătății publice. Impunerea prezenței unor experți internaționali ar putea fi interpretată ca o lipsă de încredere în capacitatea instituțiilor naționale. Participarea experților internaționali poate genera costuri suplimentare semnificative, care nu sunt justificate în toate cazurile, mai ales în contextul proiectelor private sau al celor de dimensiuni reduse. Invitarea de experți internaționali poate fi utilă în anumite situații, dar trebuie să rămână o opțiune, nu o obligație. În plus, colaborarea internațională se poate realiza prin parteneriate, schimb de bune practici sau instruire comune, fără a interveni direct în procesul de inspecție. Combaterea corupției și asigurarea calității grădinilor zoologice trebuie realizate prin consolidarea mecanismelor interne de control, transparență și responsabilizare, nu prin externalizarea inspecției către terți. În concluzie, susținem ideea de colaborare internațională voluntară
--	---	--

		și consultativă, dar nu considerăm oportună includerea în legislație a obligativității participării experților europeni în comisiile de inspecție.
	35. Диспозиции финале! Разработка нормативов и правил о содержание диких животных в неволе. Правка: - Внести в диспозиции финале, что в течение 6 месяцев, после принятия этого закона, необходимо разработать и утвердить Нормативы по содержанию диких животных. И не выдаются авторизации новые пока не будет норм. Аргументация: Необходимо чтобы хорошо и полноценно работал закон, разработать в короткие сроки и нормативы по содержанию диких животных. . Кроме того, стоит отметить, что нормативы должны касаться не только зоопарков, но вообще содержание всех диких животных в неволе	Se acceptă. Art. 17. Dispoziții finale se completează cu alin. (2) cu următorul cuprins: ((2) Guvernul în termen de 1 an de la data adoptării prezentei legi va elabora și aproba Cerințele privind bunăstarea animalelor sălbatice deținute în captivitate și siguranța publicului în grădinile zoologice.
	36. Должно проводиться и общественные консультации Комментарии: Перед открытием зоопарка, должны проводиться и общественные консультации. О необходимости открытия зоопарка, и содержания там соответствующих животных	Nu se acceptă din următoarele motive: Deschiderea și funcționarea grădinilor zoologice sunt reglementate printr-un cadru legislativ clar, care presupune obținerea avizelor și autorizațiilor necesare de la autoritățile competente (precum ANSA), inclusiv evaluări de specialitate privind bunăstarea animalelor, siguranța publică și protecția mediului. Aceste proceduri includ deja mecanisme de control și

		supraveghere. Conform proiectului de Lege grădinile zoologice au statut de entități private, care își desfășoară activitatea în baza legislației în vigoare. Impunerea de consultări publice obligatorii înainte de fiecare inițiativă privată ar putea reprezenta o ingerință disproporționată în procesul decizional și ar putea afecta negativ inițiativa antreprenorială. Consultările publice, deși importante în anumite contexte, pot deveni un instrument subiectiv, influențat de percepții emoționale sau de lipsa de expertiză a participanților. În cazul grădinilor zoologice, deciziile trebuie să fie bazate pe considerente științifice, medical veterinar și ecologice, asumate de profesioniști. Există deja mijloace prin care publicul își poate exprima punctele de vedere, cum ar fi sesizările, petițiile sau colaborarea cu organizații neguvernamentale de profil. Aceste canale permit implicarea civică fără a impune bariere suplimentare nejustificate în calea inițiativelor conforme cu legea.
--	--	---

	37. Пример документации для проверки зоопарков Комментарий: Считаем что анкета на проверку зоопарков для получение лицензии должна быть более детальной. Ниже приводим пример анкеты с законодательства болгарии. На территории которой довольно большое количество зоопарков. Правка: Предлагаем взять эти анкеты за основу и для нашего законодательства. На основе закона Болгарии закон https://surl.li/ajsikl ДОКУМЕНТАЦИЯ ДЛЯ ЗАЯВКИ НА ЛИЦЕНЗИЮ НА ЗООПАРК ЧАСТЬ 1 - ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧРЕЖДЕНИИ 1. Название зоопарка: Имя директора/менеджера: Адрес зоопарка: Тел. номер (включая код города) Факс (включая код города) Веб-сайт: Год основания: Учреждение, которому подчиняется зоопарк (если таковое имеется): 2. Стратегия/программа развития ДА 0 НЕТ 0 3. Список сотрудников зоопарка с указанием их должности, квалификации и опыта (постоянных или временных) (прилагается) 4. Структура управления зоопарком (схема прилагается) 5. План зданий и сооружений зоопарка (прилагается) 6. Рабочее время Круглый год ДА 0 НЕТ 0 Сезонный ДА 0 НЕТ 0 7. Животные, принадлежащие зоопарку, которые разводятся	Se acceptă Menționăm că lista de control a grădinilor zoologice este elaborată de către ANSA. Vă încurajăm ca, în procesul de elaborare a acestei liste, să fiți activi și să contribuiți prin transmiterea propunerilor și sugestiilor dumneavoastră direct către ANSA. Implicarea actorilor relevanți este esențială pentru asigurarea unui cadru eficient și adaptat realităților din teren.
--	---	--

	за его пределами (сюда не входят животные, переданные в аренду для разведения): ДА 0 НЕТ 0 Если да, предоставьте, пожалуйста, конкретную информацию: ЧАСТЬ 2 - ПОДРОБНОСТИ ЖИВОТНЫХ 1. Актуальный список животных в коллекции (прикрепил) 2. Ведение базы данных животных ДА 0 НЕТ 0 3. Методы маркировки животных и виды животных, на которых они применяются: а) микрочипове: б) татуировки: (с) ушные бирки: г) кольца: д) другие: 4. Наличие дневника для записи состояния и здоровья всех животных ДА 0 НЕТ 0 5. Укажите структуру журнала. ЧАСТЬ 3 - ВЕТЕРИНАРНЫЕ СЛУЖБЫ 1. Постоянный ветеринарный персонал ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста: Имя: Адрес: Если НЕТ, забота о здоровье животных осуществляется: Имя: Адрес: Другие лица или консультанты, занимающиеся ветеринарными вопросами ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, пожалуйста, предоставьте информацию:	
--	---	--

	2. Информация о ветеринарной программе, включая частоту посещений и оказываемую профилактическую помощь: 3. Краткое описание ветеринарной клиники при зоопарке: 4. Подробная информация о борьбе с вредителями-грызунами: 5. Подробная информация о средствах (средствах индивидуальной защиты, инструментах и приспособлениях) для сдерживания и контроля животных при отлове: 6. Проведение вскрытий трупов животных ДА 0 НЕТ 0 7. Организация проведения вскрытия: 8. Описание системы периодического обзора клинических и патологических данных: 9. Периодическая корректировка диеты ДА 0 НЕТ 0 10. Контроль за кормлением животных посетителями ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста: 11. Привлечение экспертов по питанию животных ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста: 12. Обмен информацией с другими зоопарками и организациями по вопросам разведения видов в коллекции ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста: ЧАСТЬ 4 - МЕРЫ ПО ПРЕДОТВРАЩЕНИЮ ПОБЕГА ЖИВОТНЫХ	
--	---	--

	1. Наличие правил содержания животных и защиты посетителей от травм в: (документация должна быть представлена в день проведения генеральной проверки) Питание ДА 0 НЕ 0 Контакты для персонала и посетителей с животными ДА 0 НЕ 0 Работа с ядовитыми животнымиДА 0 НЕ 0 Побег животных..... ДА 0 НЕ 0 Использование защитного снаряжения от персоналаДА 0 НЕ 0 Другие ДА 0 НЕ 0 2. Правила в случаях побега животных..... (прилагается) 3. Способ оповещения персонала в случае побега животного: 4. Случай побега животного (краткое описание): а) в пределах зоопарка: б) за пределами зоопарка: 5. Информация о проведенном обучении персонала на случай побега животных (прилагается) 6. Наличие книги учета	
--	--	--

	происшествий..... ДА 0 НЕТ 0 7. Обучение персонала оказанию первой помощи ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, то сколько раз: 8. Инструктирование персонала о риске потенциальных зоонозов: 9. Проверки на предмет удаления деревьев и предметов, которые могут нанести травму или помочь в побеге животных ДА 0 НЕТ 0 10. Периодичность осмотров сеток и ограждений в вольерах: 11. Частота проверок электрических систем животных: ЧАСТЬ 5 - СОХРАНЕНИЕ ВИДОВ 1. Членство в зоопарковых организациях или организациях, связанных с сохранением видов (например, IUCN, EAZA, WAZA, Федерация зоопарков) ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста, организации: 2. Влияние членства в этих организациях на планирование видов в коллекции ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста: о Сохранение EX-SITU 3. Наличие плана по взысканию задолженности ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, какие принципы и цели он реализует: Если НЕТ, на каком основании принимается решение о том, каких животных выращивать: Копия плана инкассации (прилагается) 4. Членство в группах по управлению видами: а) список участников Европейских программ по исчезающим видам (EEP):	
--	--	--

	б) EER председательствует в таксономических консультативных группах: в) участие в программах других видов ДА 0 НЕТ 0 Если да, то укажите, пожалуйста: о Родословные книги 5. Ведение племенных книг зоопарком ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, то для каких видов: а) международный: б) региональные: о Сохранение IN-SITU 6. Участие в программах и проектах по сохранению видов в их естественной среде обитания за последние три года ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, опишите: 7. Ресурсы, инвестированные в программы и проекты по пункту 6: а) персонал: б) финансовые: в) обучение: г) другие: 8. Сбор средств на программы и проекты по пункту 6 за последние три года ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите программу или проект в пункте 6 и использованные финансовые средства: о Другие виды деятельности по сохранению видов 9. Другие способы поддержки сохранения видов ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста:	
--	--	--

	ЧАСТЬ 6 - ОБУЧЕНИЕ 1. Основные элементы программ и политик обучения: 2. Количество учителей: 3. Квалификация преподавателей: Учитель Квалификация 4. Учебный центр: а) учебные кабинеты (количество): б) количество часов (число): в) библиотека: ДА 0 НЕТ 0 г) другие: 5. Уровень преподавания: Дети 0 Студенты начального курса обучения..... 0 Учащиеся средних учебных заведений 0 Студенты высших учебных заведений 0 Взрослые 0 6. Участие в образовательных программах ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, перечислите: 7. Оценка эффективности программы обучения (например, проверки, обследования, опросы посетителей): 8. Учебные пособия (включая публикации) - подробности: 9. Членство и связь с организациями в области охраны природы. ЧАСТЬ 7 - ОБУЧЕНИЕ ПЕРСОНАЛА 1. Поощрение сотрудников к прохождению обучения в соответствии с их должностью ДА 0 НЕТ 0 2. Организация курсов повышения квалификации персонала ДА 0 НЕТ 0	
--	--	--

	Если ДА, укажите, пожалуйста: 3. Организация обучения на месте и предоставление библиотеки для персонала..... ДА 0 НЕТ 0 4. Организация обучения для других организаций ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста: ЧАСТЬ 8 - ИССЛЕДОВАНИЕ 1. Исследования, проводимые или координируемые зоопарком: 2. Фонды и ресурсы зоопарка, используемые для исследований: а) персонал б) финансовый в) доступ внешних организаций г) предоставление данных или материалов для исследования внешними организациями д) другие 3. Исследования, проведенные за последние три года зоопарком или по его поручению: а) от персонала б) от других организаций 4. Список научных публикаций за последние три года: а) от персонала б) от других организаций, использующих коллекцию. Ссылки из статейРекомендации из практикиСсылки из процедурПримечания Приложение № 3 к ст. 14, абз. 1 ОТЧЕТ ИЗ ОБЩЕЙ ПРОВЕРКИ, ПРОВЕДЕННОЙ ДЛЯ ЛИЦЕНЗИРОВАНИЯ ЗООПАРК Имя соискателя лицензии:	
--	---	--

	Название зоопарка: Адрес: Тел. номер (включая код города): Факс (включая код города): Наличие действующей/предыдущей лицензии: ... ДА 0 НЕТ 0 Если ДА, укажите, пожалуйста: Номер лицензии: Дата проведения общего осмотра: Преамбула к отчету - общие примечания: А. ОЦЕНКА ДОКУМЕНТАЦИИ ДЛЯ ЗАЯВКИ НА ЛИЦЕНЗИЮ НА ЗООПАРК <table> <tr> <td>Часть</td> <td>Рейтинг</td> <td>Примечания</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Подробности учреждения</td> <td>Полный</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Неполный</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Отсутствующий</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Подробности о животных</td> <td>Полный</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Неполный</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Отсутствующий</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Содержание животных по видам</td> <td>Полный</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>требования</td> <td>Неполный</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Отсутствующий</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ветеринарные услуги</td> <td>Полный</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Неполный</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Отсутствующий</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Меры по предотвращению побега животных</td> <td></td> <td></td> <td>Полный</td> </tr> <tr> <td>Неполный</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Отсутствующий</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Сохранение видов</td> <td>Полный</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Неполный</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Отсутствующий</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Обучение</td> <td>Полный</td> <td></td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Неполный</td> <td></td> <td>0</td> <td></td> </tr> </table>	Часть	Рейтинг	Примечания		Подробности учреждения	Полный		0	Неполный		0		Отсутствующий		0		Подробности о животных	Полный		0	Неполный		0		Отсутствующий		0		Содержание животных по видам	Полный		0	требования	Неполный		0	Отсутствующий		0		Ветеринарные услуги	Полный		0	Неполный		0		Отсутствующий		0		Меры по предотвращению побега животных			Полный	Неполный		0		Отсутствующий		0		Сохранение видов	Полный		0	Неполный		0		Отсутствующий		0		Обучение	Полный		0	Неполный		0		
Часть	Рейтинг	Примечания																																																																																				
Подробности учреждения	Полный		0																																																																																			
Неполный		0																																																																																				
Отсутствующий		0																																																																																				
Подробности о животных	Полный		0																																																																																			
Неполный		0																																																																																				
Отсутствующий		0																																																																																				
Содержание животных по видам	Полный		0																																																																																			
требования	Неполный		0																																																																																			
Отсутствующий		0																																																																																				
Ветеринарные услуги	Полный		0																																																																																			
Неполный		0																																																																																				
Отсутствующий		0																																																																																				
Меры по предотвращению побега животных			Полный																																																																																			
Неполный		0																																																																																				
Отсутствующий		0																																																																																				
Сохранение видов	Полный		0																																																																																			
Неполный		0																																																																																				
Отсутствующий		0																																																																																				
Обучение	Полный		0																																																																																			
Неполный		0																																																																																				

	Отсутствующий	0		
Обучение на персонала	Полный	0		
	Неполный	0		
	Отсутствующий	0		
Исследовать	Полный	0		
	Неполный	0		
	Отсутствующий	0		
Б. ВЫВОДЫ, ПОЛУЧЕННЫЕ В ХОДЕ ПРОВЕРКИ				
При оценке соответственно отмечается ДА, НЕТ или НЕ ПРИМЕНИМО (НП). При отметке «ДА» соответствующая оценка выставляется следующим образом: 1 — отлично, 2 — хорошо, 3 — удовлетворительно, 4 — приемлемо.				
	ДА	НЕ	НП	Примечание
1	2	3	4	5
Я. Условия снабжения продовольствием и водой				
1.	Кормление каждого животного в соответствии с его биологическим видом		0	0
2.	Гигиена			
	а) во время хранения		0	0
	б) при приготовлении пищи		0	0
	в) при подаче еды		0	0
3.	Принимая во внимание особенности питания видов, чтобы обеспечить доступ к пище и воде для всех животных		0	0
4.	Обеспечение безопасности животных и персонала во время подачи еды		0	0
5.	Кормление животных посетителями		0	0
	Если ДА, то как это контролируется?		0	0
II. Обеспечение подходящей среды для животных				
1.	Среда, удовлетворяющая физические, социальные и психологические потребности		0	0
	потребности животных в зависимости от вида, к			

	которому они принадлежат 2. Параметры окружающей среды: а) температура 0 0 0 б) вентиляция 0 0 0 в) свет 0 0 0 г) влажность 0 0 0 д) другие 0 0 0 3. Убежище для животных в их вольерах/загонах 0 4. Предусмотрена достаточная площадь для определенного количества животных. 0 0 0 5. Обеспечение уборки вольеров/загонов 0 0 III. Ветеринарные услуги 1. При выращивании животных соблюдаются высокие стандарты 0 0 0 2. Все животные, представленные публике, находятся в хорошем здравии. 0 0 0 3. Наблюдения за состоянием здоровья и его состоянием регистрируются. 0 0 0 4. Все животные получают необходимое лечение при проблемах со здоровьем. 0 0 0 5. Оборудование для отлова и содержания животных 6. Оборудование (приборы и инструменты) для анестезии 0 0 0 7. Ветеринарная клиника на территории 0 0 8. Предоставлена программа профилактической и лечебной ветеринарной помощи 0 0 0 и для кормления каждого животного 9. Система периодического просмотра клинического и патологического журнала 0 0 0 10. Ведение ветеринарного дневника 0 0 0 11. Хранение лекарств 0 0 0 12. Мониторинг и дневник приема лекарств 0 0	
--	--	--

	13. Противоядия	0	0	0		
	14. Проведение вскрытий		0	0	0	
	15. Условия изоляции:					
	а) обзор	0	0	0		
	б) лечение	0	0	0		
	в) восстановление	0	0	0		
	г) карантин (при необходимости)	0	0	0		
	Санитария и борьба с болезнями					
	16. Проникновение вредителей и хищников в вольеры для животных	0	0	0		
	17. Борьба с вредителями и хищниками		0	0		
	IV. Обеспечение нормального существования животных в соответствии с их поведением		0	0	0	
	V. Защита животных от бедствий					
	1. Содержание и работа с животными только под наблюдением	0	0	0		
	обученного персонала					
	2. Контакт животных с посетителями соответствует их поведению.	0	0	0		
	3. Взаимодействие между животными не является для них чрезмерно стрессовым.	0	0	0		
	МЫ. Перевозка и обращение с животными					
	1. Транспортное и переносное оборудование			0		
	2. Методы отлова и транспортировки животных следующие:	0	0	0		
	адаптированы к их поведению и гарантируют отсутствие травм и страданий у животных					
	3. Меры безопасности для животных и людей во время транспортировка или содержание животных за пределами зоопарка					
	VII. Сохранение видов, образование и исследования					

	1. Участие в следующих мероприятиях или программах: а) научные и другие исследования, имеющие значение для сохранения и выращивания видов, в том числе связанные с реинтродукцией диких видов в дикую природу 0 0 0 б) проведение образовательных и просветительских мероприятий по сохранению видов 0 0 0 в) обмен информацией по сохранению и разведению дикие животные с другими подобными учреждениями г) разведение диких животных 0 0 0 д) интродукция и реинтродукция в природу диких животных, 0 0 0 путем предоставления племенного материала от исчезающих видов 2. Предоставлял информацию и образование для общественности, касающиеся видов коллекции, их естественная среда обитания и сохранение биоразнообразия 0 0 0 3. Наличие учебного центра, связанного с коллекцией 0 0 0 4. Обучение на персонала 0 0 0 5. Меры по сохранению видов в отношении зоологических ресурсов 0 0 0 сад 6. Меры по исследованию видов в отношении зоологических ресурсов 0 0 0 сад 7. Управление воспроизводством животных 0 0 VIII. Безопасность посетителей 1. Меры по предотвращению побега животных 0 2. Инструкция по действиям в случае побега животного	
--	--	--

	3. Охраняемый периметр, без доступа, вокруг клеток с животными 0 0 0 4. Барьеры для отпугивания животных 0 0 5. Наличие предупреждающих знаков 0 0 6. Наличие запрещающих знаков 0 0 0 7. Размеченные аварийные выходы 0 0 0 8. Техническое обслуживание зданий 0 0 9. Безопасность зон для посетителей и пешеходных дорожек 0 0 0 10. Поддержание санитарного состояния деревьев территория зоопарка 0 IX. Базы данных 1. Текущие данные по сбору данных, включая: а) численность животных по видам 0 0 б) приобретение, рождение, смерть, распоряжение и данные о 0 0 0 побег животных в) причины смерти 0 0 0 (г) здоровье животных 0 0 0 2. Ведение базы данных 0 0 0 3. Перечень и информация, предоставленные Министерству окружающей среды и водных ресурсов в соответствии со ст. 96, параграф. 2 ЗБР 0 0 0 4. Ведение базы данных о происхождении животных и местах их обитания предоставляются 0 0 0 5. Наличие и хранение архивов 0 0 0 X. Реализация законодательства 1. Отображение текущей/предыдущей лицензии на входе в 0 0 0 зоопарк 2. Выполнение условий действующей/предыдущей лицензии 0 0 0	
--	---	--

	3. Реализация законодательства СИТЕС 0 0				
	С. ВЫПОЛНЕНИЕ УСЛОВИЙ СОГЛАСНО СТ. 4 ПРАВИЛА				
	Условия	Завершенный	Невыполненный		
		Непригодный	Примечание		
	1	2	3	4	5
	1.	Участие в научных и других исследованиях, имеющих важное значение для			0 0 0
		сохранение и разведение видов, включая такие связанные с реинтродукцией диких видов в природу			
	2.	Проведение образовательных и воспитательных мероприятий по			0 0 0
		сохранение видов			
	3.	Обмен информацией по вопросам сохранения и выращивания			0 0 0
		диких животных с другими подобными учреждениями			
	4.	Разведение диких животных			0 0 0
	5.	Введение и реинтродукция в дикую природу			0
		животные, предоставляющие племенной материал но из находящихся под угрозой исчезновения видов			
	6.	Предоставление посадочного материала по договоренности			0 0 0
		виды, находящиеся под угрозой исчезновения, для сельского хозяйства (где применимо)			
	7.	Реализация требований постановления в соответствии со ст. 61 ,			
		параграф. 1 ЗБД :			
		а) размещение животных в условиях, удовлетворяющих			0 0 0
		их биологические потребности и запросы			

	удовлетворяются условия их сохранения и размножения б) предоставление каждому животному адаптированной среды 0 0 0 чтобы удовлетворить его физические, психологические и социальные потребности, характерные для данного вида 8. Поддержание высокого уровня профилактических и лечебных мероприятий 0 0 0 ветеринарный уход и питание в период выращивания и развития запрягать животных 9. Маркировка образцов, когда это возможно 0 10. Принятие необходимых мер по предотвращению предотвращение побега животных, чтобы избежать возможные экологические угрозы местным видам 11. Ведение базы данных, включая: 0 0 0 а) количество различных видов животных в коллекции 0 0 0 б) происхождение образцов, способ получения, 0 дата рождения/вылупления, смерти, обмена и побега животных в) причины смертности каждого животного г) охрана здоровья животных д) технологии и приемы выращивания и содержания коллекции 12. Обеспечивает публичный доступ к коллекциям, информирование и просвещение общественности относительно видов в коллекциях, их естественной среды обитания и сохранения биоразнообразия 13. Предотвращение проникновения вредителей и хищников в вольерах для животных	
--	---	--

	14. Исполнение обязательств по ст. 96, параграф. 2 ЗБР 15. Представление информации для заполнения реестров в соответствии со ст. 63 Гражданского кодекса 16. Строительство объектов защиты 0 0 0 посетителей от травм, полученных от животных в коллекции Г-н ВЫПОЛНЕНИЕ УСЛОВИЙ ТЕКУЩЕЙ/ПРЕДЫДУЩЕЙ ЛИЦЕНЗИИ (заполняется в случаях, предусмотренных ст. 18 настоящего регламента) Условия Завершенный Невыполненный Непригодный Примечание D. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ПО УСЛОВИЯМ ЛИЦЕНЗИИ Состояние Примечание ЗАКЛЮЧЕНИЕ Название зоопарка: Дата: На основании проведенного общего обследования КОМИССИЯ РЕШАЕТ: Предлагает министру окружающей среды и водных ресурсов: 1. Выдать лицензию зоопарку 2. Выдать лицензию зоопарку с условиями, указанными в Части «Г» отчета 3. Отказать в выдаче лицензии Комиссия: Подпись: Председатель: (три имени, должность)	
--	--	--

		Участники: (три имени, должность)	
Avizare și consultare publică repetată			
Expertizare			
Centrul Național Anticorupție			
Ministerul Justiției			

Ministru

Sergiu LAZARENCU

Ex.: Sergiu Balacci
e-mail: serghei.balacci@mediu.gov.md
tel. 022 204 574